

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 1778/45 - 2012 ඔක්තෝබර් මස 05 වැනි සිකුරාදා - 2012.10.05

(රජයේ බලයට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

IV (අ) වැනි කොටස - පළාත් සභා පළාත් සභා නිවේදන

උච්ච පළාතේ පළාත් සභාව

සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ සම්මත අතුරු ව්‍යවස්ථා

මහා නගර සභා

1989 අංක 12 දරන පළාත් සභා (ආනුජාතික විධිවිධාන) පනතේ 2 වැනි වගන්තිය සමග කියවිය යුතු 1952 අංක 6 දරන පළාත් පාලන ආයතන (සම්මත අතුරු ව්‍යවස්ථා) පනතේ 2 වැනි වගන්තිය යටතේ, පළාතේ පළාත් පාලන විෂයනාර අමාත්‍යවරයා වශයෙන් මිවිසින් සම්පාදනය කරනු ලැබේ, පහත දැක්වෙන කෙටුම්පත් අතුරු ව්‍යවස්ථා ඉහත කි වගන්තිය යටතේ මෙසේ ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබේ.

මහා නගර සභා ආයුෂ්‍යනතේ (252 වැනි අධිකාරය) 267 වැනි වගන්තිය සමග කියවිය යුතු එකී ආයුෂ්‍යනතේ 129 වගන්තිය සහ 272 වැනි වගන්තියේ 5 වැනි උපවානතියේ (අ) තේදියන් සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ අතුරු ව්‍යවස්ථා පැනවීමට මහනගර සභාවට බලය පැවරී ඇති අතර 1952 අංක 6 දරන පළාත් පාලන ආයතන (සම්මත අතුරු ව්‍යවස්ථා) පනතේ 3 වැනි වගන්තියේ ප්‍රකාර, මෙම සම්මත අතුරු ව්‍යවස්ථා පිළිගෙන වැළඳ ගැනීම සඳහා .....පළාතේ මහා නගර සභාවලට බලය පැවරී ඇත.

යේත්ත් රාජ්‍යක්ෂණ,
උච්ච පළාත් ප්‍රධාන අමාත්‍ය සහ පළාත් පාලන විෂයනාර අමාත්‍ය.

උච්ච පළාත් සභාව,
රජ විදිය,
බයුල්ල.

සාමාන්‍ය

- මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථා සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ අතුරු ව්‍යවස්ථා ලෙස සඳහන් කරනු ලැබේ.
- නාගරික සීමාවන් ඇතුළත ප්‍රසිද්ධ ස්ථානයන්හි, පොද්ගලික පරිග්‍රයන්හි, විවිධ, මංමාවත්වල ජනනය වන සන අපද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීම, ගබඩා කිරීම, එක්ස්ස් කිරීම, ප්‍රවාහනය කිරීම, මාරු කරන ස්ථාන ක්‍රියාත්මක කිරීම හා පවත්වාගෙන යාම, සැකසීම, පිරියම් කිරීම හා බැහැර කිරීම සම්බන්ධයෙන් වන නියාමනය, අධික්ෂණය, පරීක්ෂාව හා පාලනය සඳහා මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථා පනවනු ලැබේ.
- මහනගර සභා බල ප්‍රදේශය තුළ පිහිටි යම් පරිග්‍රයක සැම හිමිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම තම පරිග්‍රය අපද්‍රව්‍යවලින් තොර සෞඛ්‍ය සම්පන්න හා ප්‍රසන්න තත්ත්වයෙන් තබා ගත යුත්තේ ය.

4. මහනගර සහා පුද්ගලයේ පිහිටි යම් පරිග්‍රයක හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු තම පරිග්‍රය ඇතුළත ජනනය වන්නාටු අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කිරීම, වෙන් කිරීම, ගබඩා කිරීම, ප්‍රවාහනය කිරීම හා බැහැර කිරීම කළ යුත්තේ ය. නැතිනම් මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුකූලව එසේ කරවිය යුත්තේ ය.
5. (i) පරිග්‍රයක සැම හිමිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම ඔහුගේ/ඇයගේ පරිග්‍රය තුළ ජනනය වන්නා වූ සහ අපද්‍රව්‍ය අතුශ්‍යමේන් හෝ වෙනත් ක්‍රමයක් භාවිත කරමින් හෝ දෙනිකට නැතිනම් රට වඩා අඩු කාලාන්තරයෙන් එක්රේස් කළ යුත්තේ ය.
- (ii) සැම හිමිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ පුරුෂවගාමී උපවගන්තිය අනුව එක්රේස් කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය අංක 8 සිට 20 දක්වා වන අතුරු ව්‍යවස්ථාවල විධිවිධානවලට අනුකූලව වෙන් කළ යුත්තේ ය. නැතිනම් එසේ කිරීමට සැලැස්විය යුත්තේ ය.
- (iii) හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු විසින් අපද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීම හෝ මුදාහැරීම සඳහා හාවිතා කරනු ලබන යම් මැල්ලක්, උරයක්, විශාල බදුනක් හෝ වෙනත් බහාප්‍රමක් අංක 8 සිට 20 දක්වා වන අතුරු ව්‍යවස්ථාවල විධිවිධාන යටතේ එක්රේස් කරනු ලැබීම පිණිස හොඳ තත්වයෙන් නඩත්තු කරනු ලැබිය යුත්තේ ය. ඒවා ඉරි, සිදුරු, කුඩී හෝ එකක්ගට තෙතමනයට නිරාවරණයෙම නිසා මොලොක්වී හෝ වෙන යම් හේතුවක් නිසා සඩාරණ ලෙස පරිහරණය කරන විට කඩා වැමිමට හෝ බිඳී යාමට හැකි තත්වයේ තිබේ නම් එක්රේස් කරනු ලැබීම පිණිස හාවිතා නොකළ යුත්තේ ය. හිමිකරුවන් හෝ පදිංචිකරුවන් අපේක්ෂා කරන්නේ නම් සහාව විසින් ගනු ලබන තීරණයක් අනුව කොටසක් සහනාධාරයක් වශයෙන් හෝ සම්පූර්ණයෙන්ම සහනාධාරයක් වශයෙන් හෝ එවැනි බහාප්‍රමි සහාවෙන්ම සැපයිය හැකි ය.
- (iv) I උපවගන්තියේ විධිවිධානවල සඳහන් ආකාරයට එක්රේස් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය සහාව විසින් කළට තීරණය කර ප්‍රසිද්ධ කරනු ලැබූ සහා බල පුද්ගලය තුළ ක්‍රියාත්මක වන්නා වූ අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කිරීමේ ක්‍රමයට හා කාල සටහනට අනුකූලව හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු විසින් බැහැර කළ යුත්තේ ය.
- (v) හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු තිබැඳියන්ගේ අමුත්තන්ගේ හෝ අලස්වැසියන්ගේ සෞඛ්‍යයට හෝ එම පුද්ගලයේ සහිපාරක්ෂක තත්වයට හානිකර හෝ අන්තරායකාරී වන අන්දලින් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කිරීම, ගබඩා කිරීම හෝ බැහැරලීම නොකළ යුත්තේ ය.
6. (i) කිසිම තැනැත්තෙක්, වීටියකට, පාරකට, මාමාවතකට, ප්‍රවාමාවතකට, මාවතකට හෝ වෙනත් පොදු ස්ථානයකට හෝ පරිග්‍රයකට හෝ කාණුවකට හෝ ජල මාරුගයකට හෝ ජලාගයකට හෝ මුහුද්ව අපද්‍රව්‍ය මුදාහැරීම නොකළ යුත්තේ ය.
- (ii) කිසියම් තැනැත්තෙක් මහ නගර සහා පුද්ගලය තුළ විවෘත භූමියක පරිසරයට හානිකර වන අන්දලින් අපද්‍රව්‍ය පිළිස්සීම නොකළ යුත්තේ ය.
- (iii) යම් හිමිකරුවෙක් හෝ පදිංචිකරුවෙක් අංක 7 දරන අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන ප්‍රකාර යම් අපද්‍රව්‍ය වර්ගයක්, මුදාහැරීම, පිරියම් කිරීම. සැකසීම හෝ බැහැරලීම සඳහා අවසර ලබාගැනීමට සිදුවන අවස්ථාවකදී එසේ අවසර ගැනීමට අපොහොසත් වේ නම් ඔහුව/ඇයට එම අපද්‍රව්‍ය බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට හාරදිය හැකි ය.
- (iv) අංක 7 දරන අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන යටතේ සැකසීම, පිරියම් කිරීම හෝ බැහැරලීම හෝ නොකරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය ඉහත (iii) හි විධිවිධාන යටතේ යම් බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකු විසින් එක්රේස් කරන ලද යම් අපද්‍රව්‍ය වර්ගයක් අංක 8 සිට 20 දක්වා වන අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ඉවත් කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.
7. (i) යම් පරිග්‍රයක හිමිකරුට හෝ පදිංචිකරුට පහත දැක්වෙන කරුණු සම්බන්ධයෙන් හැර අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් ඇතුළතම බැහැර කළ හැකිය.
- (ආ) සහාව විසින් එවැනි අපද්‍රව්‍ය බැහැරලීම තහනම් කර ඇති පුද්ගලයන්හි
- (ඇ) සහාව විසින් නිය්විතව නියම කරනු ලැබ ඇති ඇතැම් අපද්‍රව්‍ය වර්ග

- (ii) පරිග්‍රයක හිමිකරුට හෝ පදිංචිකරුට කොමසාරිස්වරයා විසින් අනුමත කරන ලද සැලසුමකට හා ප්‍රමිතියට අනුකූලව ඉදිකරනු ලැබ දහනයක හෝ පෙළුම්වක අපද්‍රව්‍ය පිළිස්සිය හැකිය. නැතිනම් කොමසාරිස්වරයා විසින් අනුමත කරන ලද ආකාරයට අපද්‍රව්‍ය පිරියම් කිරීම, සැකසීම හෝ වැළැම් කළ හැකිය.
- (iii) යම් හිමිකරුවෙකු හෝ පදිංචිකරුවෙකු "කොම්පෝස්ට්‍ර් බඳුන්" සඳහා කොමසාරිස්වරයා වෙතින් ඉල්ලීමක් කළහොත් ඒ හිමිකරුට හෝ පදිංචිකරුට එම කොම්පෝස්ට්‍ර්‍ බඳුන් නඩත්තු කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ඉඩකඩික් පරිග්‍රය තුළ තිබේනම් කොමසාරිස්වරයා එම කොම්පෝස්ට්‍ර්‍ බඳුන්වල පිරිවැයෙන් කොටසක් හෝ මුළුමින්ම හෝ සහනාධාරයක් වශයෙන් ලබාදෙමින් එම කොම්පෝස්ට්‍ර්‍ බඳුන් හිමිකරුට හෝ පදිංචිකරුට සපයනු ඇත.
- (iv) හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු පරිග්‍රය ඇතුළත එකතුවන 'ගෙවන අපද්‍රව්‍ය' හැකිතාත් දුරට කොමසාරිස්වරයා විසින් අනුමත කරන ලද ආකාරයට සැකසීම හෝ පිරියම් කිරීම හෝ කළ යුත්තේය ය. එම හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු ඉතිරිවන යම් වෙතු අපද්‍රව්‍යයක් වෙනම් එය බැහැරලිමට ඇති අපද්‍රව්‍යවල ස්වභාවය සැලකිල්ලට ගෙන සහාව විසින් කිහින් කළට තිරණය කරනු ලබන පරිදි තිරණය ගාස්තුවක් ගෙවීම මත නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නාට භාරදීය යුත්තේය ය.
- (v) විවිධ හෝ මංමාවතක යාබද්ධ පිහිටි යම් ගසක්, හෝ ගසක කොටසක් කපන යම් තැනැත්තෙක් වහාම එය ඉවත් කළ යුත්තේය. නැතිනම් ඉවත් කිරීමට සැලැස්වය යුත්තේය. එසේත් නැතිනම් සහාව විසින් තිරණය කරනු ලබන ගෙවීමක් මත මහනගර සහාවේ භාරකරුට භාරදීය යුත්තේය.
- (vi) සැම තැනැත්තෙක්ම මූහුදේ/ඇයගේ පාලනය යටතේ සිටින යම් සහෙකු විවිධ, මංමාවතක හෝ පොදු ස්ථානයක මළපන කිරීමට වැළැක්වීමට පියවර ගත යුත්තේය. එසේ මළපන කරනු ලැබුවහොත් අංක 8 සිට 20 දක්වා වන අතුරු ව්‍යවස්ථාවලට අනුකූලව එය පවතින කොට බැහැරලිම ඒ තැනැත්තාගේ වගකීම වන්නේය.
- (vii) කිසිම තැනැත්තෙක්ම මහනගර සහා පුද්ගලය තුළ කුමන වර්ගයක හෝ අපද්‍රව්‍යක් වාහනයක සිට විවිධකට, මංමාවතකට හෝ පොදු ස්ථානයකට මළපන කිරීම හෝ එහි තැන්පත් කිරීම හෝ නොකළ යුත්තේය.
- (viii) නිවෙසක් හෝ වෙනත් යම් පරිග්‍රයක් ඉදිකිරීමට හෝ අර්ථවැඩියා කිරීමට අයදුම් කරන යම් කෙනෙක් මූහුදේ/ඇයගේ පරිග්‍රයේ ජනනය වන සහ අපද්‍රව්‍ය හා මූදාහරිනු ලබන ද්‍රව්‍ය, පිරියම් කරනු ලබන හා සකස් කරනු ලබන ආකාරය පිළිබඳ විස්තර මූහුදේ/ඇයගේ අයදුම් පත්‍රයේ ඇතුළත් කළ යුත්තේය.

නිව්‍ය පරිග්‍රයන්

8. (i) සැම හිමිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම ඇතුළුමෙන් හෝ වෙනත් ක්මයකින් එකතු කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන පරිදි තෝරා වෙන් කළ යුත්තේය.
- (ආ) ආහාර අපද්‍රව්‍ය හා වෙනත් ජේව ඒරණනීය අපද්‍රව්‍ය
  - (ඇ) ප්‍රතිඵාවනාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුත්කරණීය අපද්‍රව්‍ය
  - (ඈ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය
  - (ඉ) සතුන්ගේ මළකුණු, ගිරි කොටස් සහ අසුවී
  - (ඌ) පරිග්‍රය ඇතුළුමෙන් පසු එකතුවන දුවිලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය
- (ii) සැම හිමිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම එසේ තෝරා වෙන් කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය වෙන වෙනම මුදුවලට, බඳුන්වලට හෝ වෙනත් බහාලුම්වලට දැමිය යුතු අතර, එවා ඉවත් කරනු ලබන තෙක් ඒ සඳහා වෙන් කර ඇති ස්ථානයක තැබිය යුත්තේය. ආහාර අපද්‍රව්‍ය හා ජේව ඒරණනීය අපද්‍රව්‍ය තෙතමනය කාන්ද නොවන ද්‍රව්‍යයෙන් සාදනු ලැබූ සහ මීයන්, කාමීන් හා අනෙකුත් සතුන් ඇතුළුවීම වළකමින් තිසි පරිදි වසනු ලැබූ බහාලුමක තැබිය යුත්තේය. සතුන්ගේ මළකුණු ගිරි කොටසක් හෝ අසුවී ආශ්‍රිත අපද්‍රව්‍ය, බැහැරලිය යුතු අපද්‍රව්‍යවල ස්වභාවය සැලකිල්ලට ගෙන මහනගර සහා පුද්ගලය සඳහා කළින් කළට සහාව විසින් තිරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් කොමසාරිස්වරයා වෙත ගෙවීම මත නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නෙකුට භාරදීය යුත්තේය.

- (iii) සැම හිමිකරුවෙකුටම හෝ පදිංචිකරුවෙකුටම (i) ජේදයේ (ඇ) සහ (ඇ) අයිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කරන්නෙකුට හාරදිය භාකිය. හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු එසේ කිරීමට අපොහොසත් වන්නේ නම් ඔහු/ඇය (ඇ) අයිතමයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ගය ද සමඟ අදාළ අපද්‍රව්‍ය නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කරන්නෙකුට හාරදිය යුත්තේ ය. නැතිනම් සහාව විසින් එක් එක්ස් අපද්‍රව්‍ය වර්ගය සඳහා ඉදිකරනු ලැබේ ඇති බක්කිවල හෝ එවැනි අපද්‍රව්‍ය සඳහා සහාව විසින් සපයනු ලැබේ ඇති බක්කිවල හෝ බහාලුම්වල හෝ තැන්පත් කළ යුත්තේ ය.
9. (1) කුලී නිවැසියන් ගණනාවක් සහිත බහු මහල් ගොඩනැගිල්ලක සැම අයිතිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම ඔවුන්ගේ අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන අයුරු තෝරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.
- (ඇ) ආභාර අපද්‍රව්‍ය හා වෙනත් ජේව ජීරණනීය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) ප්‍රතිභාවනාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුතුකරණීය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) උපදුවකාරී අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) සතුන්ගේ මළකුණු, ගරීර කොටස් සහ අසුව්
- (ඉ) පරිග්‍රය අතුශේමෙන් පසු එකතුවන දූලිලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය
- (ii) (i) වැනි ජේදයේ නිශ්චිතව සඳහන් කර ඇති ගොඩනැගිල්ලක අයිතිකරු හෝ පදිංචිකරු, කොමසාරිස්වරයා විසින් අනුමත කරන ලද ප්‍රමිතින්ට හා පිරිවිතරයන්ට අනුකූලව තුන් වර්ගයක බදුන් හෝ බහාලුම සැපයිය යුතු අතර ඒවා පවිතුව හා සනීපාරක්ෂක තත්ත්වයෙන් නඩත්තු කළ යුත්තේ ය.
- (iii) (i) වැනි උප වගන්තියේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති ගොඩනැගිල්ලක හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු (ii) වැනි උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූල වීමට අපොහොසත් වන අස්ථාවකදී කොමසාරිස්වරයා විසින් දැනුම් දෙනු ලබන දිනයකදී හෝ රට පෙර අදාළ බැඳුන් හෝ බහාලුම් සපයන ලෙසට හිමිකරුට හෝ පදිංචිකරුට තියම කිරීමට කොමසාරිස්වරයාට බලය ඇත්තේ ය. කොමසාරිස්වරයාගේ තියමයන් අනුව ක්‍රියාකාරීම හිමිකරුගේ හෝ පදිංචිකරුගේ යුතුකම වන්නේ ය.
- (iv) ගොඩනැගිල්ලේ බිමක හෝ මහලක හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු තෝරා වෙන් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය ඒ සඳහා තබා ඇති අදාළ බදුනකට හෝ බහාලුකමකට දැමීය යුත්තේ ය.
- (v) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ i වැනි උපවගන්තියේ (ඇ) සහ (ඇ) අයිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු ලැබේ ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග ඉවත් කිරීම බලයලත් එක්ස්ස් කරන්නෙකුගේ රාජකාරීය වන්නේ ය. එසේ ඉවත් කරනු නොලැබූ යම් අපද්‍රව්‍යක් (ඇ) සහ (ඇ) අයිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ගද නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කරන්නෙකුට හාරදිය යුත්තේ ය.
10. (i) සහාවේ පූර්ව ඇශ්‍රුමැයිය ලබාගෙන මුඩුක්කු නිවැසියන්ගේ හාවිතය සඳහා කොමසාරිස් විසින් අපද්‍රව්‍ය බදුන් හෝ බහාලුම් නොමිලයේ සැපයීම නීත්‍යානුකූල වේ.
- (ii) සැම මුඩුක්කු නිවෙසකම හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු ඔහුගේ/ඇයගේ වාසස්ථානයේ එකතුවන අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තෝරා වෙන් කර ඇතුළත් ඔහුගේ/ඇයගේ වාසස්ථානයට ආසන්නවම සපයනු ලබන අනුමත බදුන්වලට හෝ බහාලුම්වලට දැමීය යුත්තේ ය.
- (ඇ) ආභාර අපද්‍රව්‍ය හා වෙනත් ජේව ජීරණනීය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) ප්‍රතිභාවනාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුතුකරණීය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) උපදුවකාරී අපද්‍රව්‍ය
- (iii) මේ අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (ii) වැනි උපවගන්තියේ (ඇ) සහ (ඇ) අයිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග ඉවත් කිරීම පිශීස අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කරන්නෙකුට අවසර දීමට කොමසාරිස්වරයාට බලය ඇත්තේ ය.

සාප්පු සහ කාර්යාල

11. (i) සාප්පුවක හෝ කාර්යාලක සැම හිමිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම එක් එක් සංකීරණයේ එකතුවන අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තෝරා වෙන් කළ යුත්තේය.
- (ඇ) ආභාර අපද්‍රව්‍ය හා වෙනත් ජේව ජීරණයේ අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) ප්‍රතිභාවනාකරණයේ හා ප්‍රතිව්‍යුතුකරණයේ අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) පරිග්‍රය අතුශ්‍යමෙන් පසු එකතුවන දුව්ලි හා වෙනත් වියල අපද්‍රව්‍ය
- (ii) තෝරා වෙත්කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කරනු ලබන තුරු වෙන් වශයෙන් බදුන්වලට හෝ බහාලුම්වලට දමා සුදුසු ස්ථානයක ගබඩා කරනු ලැබිය යුත්තේය.
- (iii) සාප්පුවක හෝ කාර්යාලයක හිමිකරුට හෝ පදිංචිකරුට මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ (අ) සහ (ඇ) අයිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු ලැබේ ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නෙකුට භාරදීය හැකිය.
- (iv) මහල් කිහිපයකින් හා මහල් බිම කිහිපයකින් යුතු සාප්පු හෝ කාර්යාල සංකීරණයක හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු කොමසාරිස්වරයා විසින් අනුමත කරන ලද ප්‍රමිතින්ට අනුකූලව එම සාප්පුවෙන් හෝ කාර්යාලයෙන් තෝරා වෙන් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කිරීම හෝ තැන්පත් කිරීම සඳහා එක් එක් සාප්පුව හෝ කාර්යාලය සඳහා අපද්‍රව්‍ය බදුන් හෝ බහාලුම් අවශ්‍ය සංඛ්‍යාව සැපයිය යුත්තේය.
- (v) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iv) වැනි උප වගන්තියේ විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු ලැබේ ඇති සාප්පුවක හෝ කාර්යාලයක යම් හිමිකරුවෙක් තෝරා වෙන් කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය වෙන වෙනම බදුන්වලට හෝ බහාලුම්වලට දැමීය යුත්තේය. මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ (ඇ) සහ (ඇ) අයිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු ලැබේ ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නෙකුට භාරදීමට සැම හිමිකරුවෙකුට සහ පදිංචිකරුවෙකුට අයිතිවාසිකමක් ඇත.
- (vi) බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නෙකු විසින් එක්රස් නොකරන ලද මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු ලැබේ ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග සහ (ii) වැනි උපවගන්තියේ (ඇ) සහ (ඇ) අයිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු ලැබේ ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ගයක් සහාව විසින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් කොමසාරිස්වරයාට ගෙවීම මත අදාළ වන පරිදි හිමිකරු විසින් නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නෙකුට භාරදෙනු ලැබිය යුත්තේය.
- (vii) අසල්වාසීන්ට හෝ එක් සාප්පුවේ හෝ කාර්යාලයේ සේවයේ නියුත තැනැත්තන්ට හෝ යම් සෙෂුබා හෝ යම් සහීපාරක්ෂක ගැටුවක් ඇති නොවීම පිණීස අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීමක් මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ විශේෂයෙන් නියම කර ඇති අපද්‍රව්‍ය බදුන් හෝ බහාලුම් නඩත්තු කිරීමක් යම් සාප්පුවක හෝ කාර්යාලයක සැම හිමිකරුවෙකුගේම වගකීම වන්නේය.
- (viii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස

“කාර්යාලය” යන්නට 1954 අංක 19 දරන සාප්පු සහ කාර්යාල සේවා තීයුක්තිකයන් පිළිබඳ පනතේ (129 වැනි අධිකාරය) දී ඇති අර්ථය ඇත.

“පදිංචිකරු” යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ සාප්පුවක හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු හෝ ව්‍යාපාරයක හෝ කාර්යාලයක භාරකරුය.

“සාප්පුව” යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ තොග හෝ සිල්ලර වෙළඳාම සඳහා භාණ්ඩ තබා ඇති ස්ථානයක් වන අතර ආභාරපාන අලෙවියට තබා ඇති ස්ථානයක් සහ බාබර සාප්පුවක් හෝ රුපලාවනා සැලැන් එකක් පවත්වාගෙන යනු ලබන ස්ථානයක් ද රේට ඇතුළත් වේ.

හෝටල්

12. (i) යම් හෝටල්කරුවෙක් හෝ ඔහු විසින් ලිඛිතව බලය දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තෙක් තම පරිග්‍රයේ එක්සේවන අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තෝරා වෙන් කළ යුත්තේය. නැතහොත් එසේ කිරීමට සැලැස්විය යුත්තේය.
- (ඇ) ආහාර අපද්‍රව්‍ය සහ වෙනත් ජීරණනීය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) ප්‍රතිඵාචිතාකරණීය සහ ප්‍රතිව්‍යුත්‍රිකරණීය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) පරිග්‍රය අතුරුමෙන් පසු එකතුවන දුව්ලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය
- (ii) සැම හෝටල්කරුවෙක්ම හෝ ඔහු විසින් ලිඛිතව බලය දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තෙක් තෝරා වෙන් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කරනු ලබන තෙක් වෙන් වශයෙන් යෝගා බදුන්වලට හෝ බහාලුම්වලට දමා සුදුසු ස්ථානයක ගබඩා කළ යුත්තේය.
- (iii) සැම හෝටල්කරුවෙක් හෝ ඔහු විසින් ලිඛිතව බලය දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තෙක් මැස්සන්, මීයන්, කාමීන් හෝ යම් වෙනත් සත්‍යකු ඇතුළුවීම වළකමින් සියලුම ආහාර අපද්‍රව්‍ය සහ ජේව ජීරණනීය අපද්‍රව්‍ය ජ්ලාස්ටික් හෝ ලෝහ ද්‍රව්‍යයකින් සාදන ලද දි සහ පියනක් යොදා නිසි ලෙස ආරක්ෂාකාරී කරන ලද බදුනක හෝ වෙනත් බහාලුමක ඇසිරිය යුත්තේය.
- (iv) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උප වගන්තියේ (අ) සහ (ඇ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයෙන් අපද්‍රව්‍ය එක්සේ කරන්නෙකුට හාරදිය නැතිය.
- (v) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iv) වැනි උප වගන්තිය යටතේ හාරදෙනු නොලැබූ එවත් යම් අපද්‍රව්‍යක් සහ (i) වැනි උපවගන්තියේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග, අපද්‍රව්‍යවල ස්වභාවය සැලකිල්ලට ගෙන සහාව විසින් කළින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදී ගාස්තුවක් හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු විසින් කොම්සාරිස්ට ගෙවීම මත නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්සේ කරන්නෙකුට හාරදිය යුත්තේය.
- (vi) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අන්තර්පායක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස හෝටලය යන්නෙන් නිදන පහසුකම් සහිතව හෝ රහිතව මුදල් ගෙවීම මත පරිහෝජනය සඳහා ආහාරපාන හා මද්‍යසාර සපයයනු ලබන ස්ථානයක් අදහස් කෙරේ. එයට ආපනානාලාවක්, ආගේතුක නිවාසයක්, ලැයුම්හලක්, තානායමක්, වත්දනාකරුවන්ගේ විශ්‍රාම ගාලාවක්, බත් කඩයක් හෝ හෝටලයකට සමාන ආකාරයෙන් ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යනු ලබන යම් වෙනත් පරිග්‍රයක්ද ඇතුළත් වේ.

එළවුල් සහ පළනුරු වෙළඳසැල්

13. (i) සැම එළවුල් හෝ පළනුරු වෙළඳසැලක හිමිකරු හෝ එය හාරව සිරිත තැනැත්තා තම පරිග්‍රයේ එක්සේ වන අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තෝරා වෙන් කළ යුත්තේය.
- (ඇ) මිනිස් පරිහෝජනයට නුසුදුසු එළවුල්, පළනුරු හෝ වෙනත් යම් අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) ප්‍රතිඵාචිතාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුත්‍රිකරණය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) පරිග්‍රය අතුරුමෙන් පසු එකතුවන දුව්ලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය
- (ii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ (අ) අධිකමයෙහි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග තෙතම්නය කාන්දු නොවන ජ්ලාස්ටික් හෝ ලෝහ ද්‍රව්‍යයකින් සාදන ලද වෙනම බහාලුමක තැබිය යුතු අතර, එය තුළට මැස්සන්, මීයන්, කාමීන් හෝ යම් වෙනත් සතුන් ඇතුළුවීම වළකමින් නිසි ලෙස සුරක්ෂිත කර තැබිය යුත්තේය. අනෙකුත් අපද්‍රව්‍ය සුදුසු යම් බහාලුමකට හෝ දැමීය යුත්තේය.

- (iii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ (අ), (ආ) සහ (ඇ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කරන්නේකුට හාරදිය හැකිය. එසේ හාරදෙනු නොලැබූ යම් අපද්‍රව්‍යයක් මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ (ඇ) අධිකමයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග ද සමග සහාව විසින් කළින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් කොමසාරිස්ච්වරයාට ගෙවීම මත නාගරික එක්ස්ස් කරන්නේකුට හාරදිය යුත්තේ ය.
- (iv) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මීස එළවුල් හා පළතුරු වෙළඳසැල යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ එළවුල් හා පළතුරු ගබඩා කර ඇති හෝ විකිණීමට තබා ඇති ස්ථානයකි.

මස්, මාල්, කුකුලමස් හෝ ඩින්තර වෙළඳ කුටි

14. (i) තත් කාර්යය සඳහා කොමසාරිස්ච්වරයා විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ බලපත්‍රයක් ප්‍රකාර එහි සඳහන් ස්ථානයේ දී කිසිම තැනැත්තක් ගෝසාකක ආදාපනතේ විධිවිධාන යටතේ අවසරලත් සතුන් හෝ පක්ෂීන් හැරුණුවේට වෙනත් කිසිම සතෙකු හෝ පක්ෂීයකු සාතනය නොකළ යුත්තේ ය.
- (ii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තිය යටතේ නිකුත් කරනු ලබන සැම බලපත්‍රයකම සාතනය කරනු ලැබිය හැකි සතාගේ හෝ පක්ෂීයක් වර්ගය, සාතකාගාරය ඉදිකරනු ලැබිය යුතු ආකාරය, පිරිසිදු කිරීමට හා මිනිස් පරිහෙළුතනයට නොගත්තා ලේ, අතැතු බහන් හා වෙනත් කොටස් ඉවත් කිරීමට අදාළ කොන්දේසි සහ සහාව යෝග්‍යයි කළේපනා කරන වෙනත් කොන්දේසි විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුත්තේ ය.
- (iii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තිය යටතේ බලපත්‍රයක් නිකුත් කිරීම සඳහා කළින් කළට සහාව විසින් තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් කොමසාරිස්ච්වරයා විසින් අයකරනු ඇති අතර, එම ගාස්තුව බලපත්‍රය නිකුත් කරනු ලබන අවස්ථාවේදී ගෙවිය යුතුවේ.
- (iv) මස්, කුකුල් මස්, මාල් හෝ ඩින්තර අලෙවී කිරීම සඳහා ඇති කුටියක හිමිකරු හෝ එම ව්‍යාපාරය කරගතෙන යන අය හෝ ඔවුන්ගේ අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තෝරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.

(අ) මිනිස් පරිහෙළුතනයට තුළුපුසු සත්ව මළකුණු හෝ මළකුණුවල කොටස් හෝ ඩින්තර

(ආ) ප්‍රතිඵාවනාරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුත්කරණීය අපද්‍රව්‍ය

(ඇ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය

(ඇශ) පරිග්‍රය අතුගැමෙන් පසු එකතුවන දුවිලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය

- (v) තෝරා වෙන් කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය වෙනම හාර්තයක හෝ වෙනත් බහාලුමක තැබිය යුත්තේ ය. මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iv) වැනි උපවගන්තියේ (අ) අධිකමයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග තෙතමතය කාන්දු නොවන බහාලුමක ඇතුළත තැබිය යුතු අතර එම බහාලුමට මැස්සන්, මියන්, කෘමින් හෝ වෙනත් සතුන් ඇතුළුම්මීම වළකමින් එය නිසි ලෙස සුරක්ෂිත කර තැබිය යුත්තේ ය.
- (vi) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iv) වැනි උපවගන්තියේ (අ) (ආ) සහ (ඇ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග අවසරලත් අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කරන්නේකුට හාරදිය හැකිය. එසේ හාරදෙනු නොලැබූ යම් අපද්‍රව්‍යයක් මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iv) වැනි උපවගන්තියේ (ඇ) අධිකමයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග ද සමග සහාව විසින් කළින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ගෙවීම මත දුර්ගන්ධිය පැනිර යාමට පෙර නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කරන්නේකුට හාරදිය යුත්තේ ය.
- (vii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මීස මාල්, කුකුල් මස් හෝ ඩින්තර වෙළඳකුටිය යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ මෙම දුවා අලෙවී කිරීමේ කාර්යය සඳහා ගබඩාකර ඇති හෝ අලෙවීය සඳහා තබා හෝ නිරාවරණය කර හෝ ඇති ස්ථානයකි.

පදික වෙළඳාම

15. (i) අපදුව්‍ය ජනනය වන්නාවූ ව්‍යාපාරයක් කරගෙන යන පදික වෙළන්දෙක් කොමසාරිස්වරයා විසින් අනුමත කරනු ලබන ප්‍රමිතින්ට අනුකූලව එම අපදුව්‍ය දැක්ම සඳහා බදුනක් හෝ බහාලුමක් තබාගත යුත්තේ ය. එවැනි කිසිම අපදුව්‍යයක් පදික වේදිකාවේ, මො මාරුගයේ හෝ පොදු ස්ථානයක නොදැමීය යුත්තේ ය.
- (ii) පදික වෙළන්දෙක් ව්‍යාහනවල හෝ පදිකයින්ගේ ගමනාගමනයට බාධා ඇති වන ආකාරයෙන් බදුනක් හෝ වෙනත් බහාලුමක් නොතැබිය යුත්තේ ය.
- (iii) සැම පදික වෙළන්දෙක්ම ඔහුගේ ව්‍යාපාරය හේතුවෙන් ජනනය වන්නාවූ අපදුව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තෝරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.
- (අ) ආනාර අපදුව්‍ය සහ වෙනත් ජේවල් ඒරණනීය අපදුව්‍ය
  - (ආ) ප්‍රතිභාවිතාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුතිකරණීය අපදුව්‍ය
  - (ඇ) උපදුවකාරී අපදුව්‍ය
- (iv) තෝරා වෙන් කරනු ලැබූ අපදුව්‍ය වෙනම බදුනක් හෝ වෙනත් බහාලුමක් තුළට දැමීය යුත්තේ ය. මෙම අනුරු ව්‍යවස්ථාවේ (ii) වැනි උප වගන්තියේ (ආ) අධිකමයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇත්තා වූ ක්මින්, මියන් හෝ සතුන් විසින් කා දමනු ලැබේ හැක්කාවූ අපදුව්‍ය ආරක්ෂාකාරී බහාලුමක අභ්‍යන්තරයෙන් තැබිය යුතු අතර අමතර අපදුව්‍ය දැමීමට අවශ්‍ය වන විට හැර එය වසා තැබිය යුත්තේ ය.
- (v) සැම පදික වෙළන්දෙක්ම මෙම අනුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iii) වැනි උප වගන්තියේ (ආ) හා (ආ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපදුව්‍ය වර්ග බලයලත් අපදුව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට හෝ මෙම අනුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iii) වැනි උප වගන්තියේ (ඇ) අධිකමයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපදුව්‍ය වර්ග ද සමග නාගරික අපදුව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට දෙනීනිකව හාරදීය යුත්තේ ය. ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යනු නොලබන අවස්ථාවේ අපදුව්‍ය බදුන හෝ බහාලුම් පදික වේදිකාවක පාර අධිනේ හෝ මො මාරුගයේ නොතැබිය යුත්තේ ය.
- (vi) සැම පදික වෙළන්දෙක්ම අපදුව්‍ය බදුන් හෝ බහාලුම් නාගරික අපදුව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට හාරදීමට පෙර සහාව විසින් කළින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ගෙවිය යුත්තේ ය.
- (vii) මෙම අනුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අන්තාර්ථයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස "පදික වෙළන්දා" යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ පදික වේදිකාවේ හෝ පාර අධිනේ හාණ්ඩ විකුණන්නාවූ හෝ සේවාවක් සපයන්නාවූ හෝ තැනැත්තේකි.

කර්මාන්තකාලා

16. (i) සැම කර්මාන්තකාලා හිමිකරුවෙන්ම හෝ නිෂ්පාදකයෙන්ම කර්මාන්තකාලා පරිග්‍රය තුළ ජනනය වන්නාවූ අපදුව්‍ය එක්කාසු කර පහත දැක්වෙන ආකාරයට තෝරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.
- (අ) ජේවල් ඒරණනීය අපදුව්‍ය
  - (ආ) ප්‍රතිභාවිතාකරණීය සහ ප්‍රතිව්‍යුතිකරණීය අපදුව්‍ය
  - (ඇ) උපදුවකාරී අපදුව්‍ය
  - (ඇ) පරිග්‍රය අතුගැමෙන් පසු එකතුවන දුවේලි හා වෙනත් වියලි අපදුව්‍ය
- (ii) මෙම අනුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ (ආ) හා (ආ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපදුව්‍ය වර්ග බලයලත් අපදුව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට හාරදීය හැකිය. එසේ හාරදෙනු නොලැබූ යම් අපදුව්‍යයක් සහාව විසින් කළින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් කොමසාරිස්වරයාට ගෙවීම මත නාගරික අපදුව්‍ය එක්රේස් ස් කරන්නෙකුට හාරදීය යුත්තේ ය.

(iii) 1980 අංක 17 දරන ජාතික පාරිභරික පනත යටතේ එම ව්‍යාපාරය සඳහා නිකුත් කරනු ලබන පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයේ දක්වා ඇති කොන්දේසිවලට අනුකූලව උපදුවකාරී අපදුව්‍ය ඉවත් කළ යුතු වන්නේ ය.

(iv) මෙම අනුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අන්තාර්ථියක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස "කර්මාන්තගාලාව" යන්නට 1942 අංක 45 දරන කර්මාන්තගාලා ආයුධනතේ තිබෙන අර්ථයම අදාළ වන්නේ ය.

කැනීම, ඉදිකිරීම සහ කඩා දැමීම

17. (i) යම් විශිෂ්ටක්, පාරක් හෝ පොදු ස්ථානයක් කනින හෝ යම් තිරිලාණයක් ඉදිකරන හෝ කඩාමන සැම තැනැත්තෙක්ම එමගින් ජනනය වන්නා වූ අපදුව්‍ය සුදුසු ආකාරයකින් එකී පරිග්‍රයෙන් ඉවත් කරන තෙක් පරිග්‍රය ඇතුළත හෝ කොමසාරිස්වරයා විසින් අනුමත කරනු ලබන ස්ථානයක හෝ ගබඩා කළ යුත්තේ ය.

(ii) මෙම අනුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උප වගන්තියේ සඳහන් වන අපදුව්‍ය සහාව විසින් කළේ කළට තිරණය කරනු ලබන පරිදි ගස්තුවක් කොමසාරිස්වරයාට ගෙවීම මත නාගරික අපදුව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට භාරදීය යුත්තේ ය.

(iii) පද සම්බන්ධය අනුව අන්තාර්ථියක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස

"මෙම අනුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා කැනීම, ඉදිකිරීම හා කඩා දැමීම යන ක්‍රියාවක තියුණු සැම තැනැත්තෙකු" යන්නට සේවා යෝජකයෙකු විසින් එම සේවය සඳහා තියුණු කරනු ලැබූ යම් තැනැත්තෙකුද ඇතුළත් වේ.

"අපදුව්‍ය" යන්නට ඉදිකිරීමේදී ගොඩනැගිලි දුව්‍ය භාවිතයෙන් ජනනය වන්නා වූ පස්, මඩ, දුව්‍ය හා අපදුව්‍ය සහ යම් ඉදිකිරීමක් කඩා දැමීමේදී ජනනය වන්නා වූ අපදුව්‍ය ඇතුළත් වේ.

18. (i) ගැස්, විදුලිය, ජලය දුරකථන පහසුකම් හෝ වෙනත් පොදු පහසුකම් සැපයීම සඳහා යම් විශිෂ්ටක්, පාරක් හෝ පොදු ස්ථානයක් කනින යම් තැනැත්තෙක් කොමසාරිස්වරයාගෙන් ලිඛිතව පූර්ව අනුමැතිය ලබාගත යුත්තේ ය.

(ii) ඉහත (i) වැනි උපවගන්තිය යටතේ අනුමැතිය දීමට පෙර කොමසාරිස්වරයා විසින් අපදුව්‍ය ඉවත් කිරීම සඳහා ඉල්ප්‍රමිකරු විසින් යොදා ඇති වැඩපිළිවෙල, යෝජිත කාර්යය නිමවීමෙන් පසු පාරි හෝ පොදු ස්ථානයක තාවකාලීකව තැබීමට සිදුවිය හැකි අපදුව්‍ය ප්‍රමාණය සහ ඉල්ප්‍රමිකරු එකී අපදුව්‍ය ඉවත් කිරීම අතපසු කරයිනම් එය ඉවත් කිරීමට අවශ්‍ය වන පිරිවැය ද සැලකිල්ලට ගත යුත්තේ ය. අනුමැතිය ලබාදීමට පෙර ඉල්ප්‍රමිකරු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැයට සමාන වූ මූලික තැන්පතුවක් වශයෙන් ගෙවීම අවශ්‍ය වන්නේ ය.

(iii) යම් තැනැත්තෙකු අපදුව්‍ය මූල්‍ය ප්‍රමාණයම හෝ එයින් කොටසක් හෝ ඉවත් කිරීමට අපොහොසත් වෙනම් හෝ ඉවත් කිරීම අතපසු කරයිනම් කොමසාරිස්වරයා විසින් තිරණය කරනු ලබන ආකාරයට එකී අපදුව්‍ය ප්‍රමාණය ඉවත් කරනු ලැබිය යුතු අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දැරීමට සිදුවන වියදීම (ii) වැනි උප වගන්තිය යටතේ තැන්පත් කරනු ලබන මුදල්වෙලට හිලවි කරනු ලැබේ.

ආරෝග්‍යගාලා

19. (1) ආරෝග්‍යගාලාවක තීමිකරු පරිග්‍රය තුළ ජනනය වන්නා වූ අපදුව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තෝරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.

(අ) ආහාර අපදුව්‍ය සහ වෙනත් ජීවිතය අපදුව්‍ය

(ආ) ප්‍රතිඵලිතාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුත්‍යාකරණය අපදුව්‍ය

(ඇ) මෙම උප වගන්තියේ (ඇ) අයිතමයේ සඳහන් අපදුව්‍ය වර්ගය හැර වෙනත් අපදුව්‍ය

(ඇ) උපදුවකාරී අපදුව්‍ය

(ඉ) පරිග්‍රය අනුගැමෙන් පසු එකතුවන දුව්‍ය හා වෙනත් වියලි අපදුව්‍ය

- (ii) (i) වැනි උපවගන්ති යටතේ (අ) සහ (ආ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග වෙනම බහාලුම්වල තැන්පත් කර ඒවා ඉවත් කරනු ලබන තෙක් යෝග්‍ය ස්ථානයක ගබඩා කළ යුත්තේ ය. (ii) වැනි උපවගන්ති යටතේ (ආ) සහ (ඇ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග ඒ සඳහාම විශේෂයෙන් සාදන ලද බලුනක හෝ බහාලුමක තැන්පත් කළ යුතු අතර ඒ සඳහා වෙන් කරනු ලැබූ ස්ථානයක තැබූ යුත්තේ ය. 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ එම ආරෝග්‍යභාලාවට නිකුත් කරනු ලැබූ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයේ දක්වා ඇති කොන්දේසිවලට අනුකූලව එම අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කළ යුත්තේ ය.
- (iii) (i) වැනි උපවගන්තියේ (අ) හා (ආ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නෙකට හෝ සහාව විසින් කිලින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ගෙවීම මත නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නෙකට භාරදිය යුත්තේ ය.
- (iv) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ පද සම්බන්ධය අනුව අන්තර්ජාලයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස :

"ආරෝග්‍යභාලාව" යන්නෙන් අදහස් දරන්නේ යම් රෝගිකින් හෝ දුබලනාවයකින් පෙළෙන තැනැත්තන් හෝ සඳහන් පිළිගැනීම ඔවුන්ට සාත්ත්‍ර කිරීම සහ ප්‍රතිකාර කිරීම සඳහා යොදා ගනු ලබන හෝ යොදා ගැනීමට අපේක්ෂා කරනු ලබන යම් පරිග්‍රයක් (කුමන ආකාරයෙන් විස්තර කරනු ලැබුව ද) වන අතර සාත්ත්‍ර නිවාසයක්, සායනයක්, වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථානයක් සහ සත්ත්ව රෝගලක්/සත්ව සායන රෝග ඇතුළත් වේ.

"උපද්‍රවකාරී ආරක්ෂණ අපද්‍රව්‍ය" යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ සායනික අපද්‍රව්‍ය, ගරීර කොටස්, වැදැමස්, ආසාදනය වන යුත් හා අතිශයින්ම ආසාදනය වන යුත් අපද්‍රව්‍ය හා උල් කටයුතු.

වෙනත් පරිග්‍රයන්

20. (i) අංක 8 සිට 19 දක්වා වන අතුරු ව්‍යවස්ථාවන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර තොමැති ව්‍යපාරයක් කරගෙන යන යම් තැනැත්තෙක් හෝ මහජනතාවගේ සහභාගිත්වය ඇතිව පොදු, ආගමික, සමාජයීය, සංජ්‍යාතික හෝ අධ්‍යාපතික ක්‍රියාකාරකමක් සංවිධානය කරන හා ක්‍රියාත්මක කරන යම් තැනැත්තෙක් එකී ක්‍රියාකාරකම නිසා හෝ එවැනි ආයතනයක් පවත්වාගෙන යාම නිසා ජනනය වන අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තොරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.
- (අ) ආහාර අපද්‍රව්‍ය සහ වෙනත් ජේවු එරෙහි අපද්‍රව්‍ය
- (ආ) ප්‍රතිඵලිකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුතුකරණය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) පරිග්‍රය අතුළුමෙන් පසු එකතුවන දුවිලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය
- (ii) (i) වැනි උපවගන්තියේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති යම් ක්‍රියාකාරකමක් සංවිධානය කරන කෙනෙක් එම ක්‍රියාකාරකම නිසා ජනනය වන්නාදූ අපද්‍රව්‍ය එක් කිරීමට විශේෂ වැඩිහිටිවෙලක් යොදීමට හැකිවනු පිශීස ඒ ගැන කළේනියා සහාවිට දැනුමිදිය යුත්තේ ය.
- (iii) තොරා වෙන් කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කරගනු ලබන තෙක් වෙනම බහාලුම්වල අසුරා යුදුසු ස්ථානයක ගබඩා කළ යුත්තේ ය.
- (iv) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ (අ) හා (ආ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නෙකට හෝ (i) වැනි උපවගන්තියේ (ඇ) අධිකමයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග ද සමග සහාව විසින් කිලින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ගෙවීම මත නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නෙකට භාරදිය යුත්තේ ය.

විශී හා පොදු ස්ථාන

21. (i) කොමසාරීස්වරයා විසින් නගරාධිපතිවරයා සමග සාකච්ඡා කර සහාවී අනුමැතියට යටත්ව පහත දැක්වෙන කාර්යයන් සැලසුම් කිරීමට, පාලනය කිරීමට සහ පරිපාලනය කිරීමට පියවර ගත යුත්තේ ය.
- (අ) මහ නගර සහා ප්‍රදේශය තුළ පිහිටි විශී, පොදු ස්ථාන, මාමාවත්, පොදු කාණු, ජල මාර්ග සහ පොදු වෙළඳපොලවල් පිරිසිදු හා සනීපාරක්ෂක තත්ත්වයන් පවත්වා ගැනීම.

- (ආ) විවිධ භා මාරුග දෙපස සහ පොදු ස්ථානයන්හි ප්‍රමාණවත් බක්කි සංඛ්‍යාවක් සපයා සවිකිරීම හා නඩත්තු කිරීම.
- (ඇ) උත්සවවලදී, විශේෂ සිදුවීම් අවස්ථාවලදී හෝ සහාව විසින් තීරණය කරනු ලබන සිදුවීම් අවස්ථාවලදී සහාවෙන් තීරණයක් කරන විටකදී හෝ එක් උත්සව හෝ විශේෂ සිදුවීම් අවස්ථා සංවිධායකවරුන්ගේ ඉල්ලීමක් මත හෝ පොදු ස්ථානයන්හි හාවිතය සඳහා ජ්‍යෙගම අපද්‍රව්‍ය බක්කි සැපයීම.
- (ඈ) නෙශ්චායික ප්‍රදේශයන්හි සවිකර ඇති පොදු අපද්‍රව්‍ය බක්කි හෝ බහාලුම් සහිපාරක්ෂක තත්ත්වයෙන් පවත්වාගැනීම සහ ඒ ආසන්නයේ පදිංචි වැසියන්ට එය පිඩාවක් වීමට පෙර එම බක්කිවල හා බහාලුම්වල තැන්පත් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම.
- (ඉ) පුර්වගාමී වගන්තිවල විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව ලැබුණු යම් පැමිණිල්ලක් විමර්ශනය කිරීම හා අප්‍රමාදව ඒ ගැන ක්‍රියා කිරීම.
- (ii) සහාව විසින් විශේෂයෙන්ම කුණු රොඩු සඳහා සපයනු ලබන යම් බක්කියත තෙතමනය වාණිජමය, ආයතනික, කාර්මික හෝ වෙනත් අපද්‍රව්‍ය තැන්පත් කිරීම කිසිම තැනැත්තෙක් නොකළ යුත්තේ ය.

මහා නගර සහාවේ යුතුකම්

22. (i) කොමසාරීස්වරයා විසින් නගරාධිපතිවරයා සමග සාකච්ඡා කර සහාවේ අනුමැතියට යටත්ව පහත දැක්වෙන කාර්යයන් සැලසුම් කිරීම, අධික්ෂණය කිරීම, පාලනය කිරීම සහ පරිපාලනය කළ හැක්කේයි.
- (ආ) අපද්‍රව්‍ය අඩු කිරීමට, ප්‍රතිඵලිතයට හා ප්‍රතිව්‍යුතුකරණයට ජනතාව දෙරෙයමත් කිරීම
- (ඇ) අපද්‍රව්‍ය තොරු වෙන් කිරීම, එක්රේස් කිරීම, ගබඩා කිරීම, මූදාහැරීම හා බැහැරීම සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන් පැවැත්වීම හෝ මාධ්‍ය මගින් ප්‍රවාරණය කිරීම.
- (ඈ) ප්‍රතිඵලිතකාකරන හා ප්‍රතිව්‍යුතුකරණ කටයුතුවල නිපුණක්ත පුද්ගලයින්ට හා කුඩා ව්‍යවසායකයින්ට පහසුකම් සැපයීම
- (ඉ) අපද්‍රව්‍ය මූදාහැරීමේ කුම පිළිබඳ වෙනත් ආකෘති නියාමනය කිරීම
- (ඉ) අපද්‍රව්‍ය මූදාහැරීමේ එක් ප්‍රදේශයන්හි එක් එක් අපද්‍රව්‍ය වර්ග සඳහා සහාව විසින් තීරණය කරනු ලබන පරිදි අපද්‍රව්‍ය එක්කාපු කරන දිනයන්, වේලාවන්, කුමවේදයන් හා ගැස්තු සඳහන් කරමින් අපද්‍රව්‍ය එක් කිරීමේ කාර්ය සටහනක් පිළියෙළ කිරීම සහ ප්‍රසිද්ධ තිවාඩු දිනයන්හි අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කිරීම සඳහා වන කොන්දේසි එම කාර්ය සටහනට ඇතුළත් කිරීම.
- (ඉ) බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නන්ට වෙනම හාරදෙනු නොලැබු යම් වෙන් කරන ලද අපද්‍රව්‍යක් කාර්ය සටහනට අනුව නියමිත වේලාවට එක්රේස් කිරීම.
- (ඉ) බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නන්ට හාරදෙනු නොලැබු අන්තරායකාරී අපද්‍රව්‍ය සහ වෙනත් යම් අපද්‍රව්‍ය සහිපාරක්ෂක ආකාරයෙන් ප්‍රවාහනය කිරීම.
- (ඉ) අන්තරායකාරී අපද්‍රව්‍ය හෝ කොමසාරීස්වරයා විසින් නියම කරන ලද වෙනත් යම් අපද්‍රව්‍ය වර්ග හැර විවිධ අනුගැමෙන්, කාණු පිරිසිදු කිරීමෙන් සහ පොදු ස්ථාන පිරිසිදු කිරීමෙන් එක්රේස් කෙරෙන අපද්‍රව්‍ය පොදු බක්කිවලින් එක්රේස් කෙරෙන අපද්‍රව්‍ය සහ සහාවේ කම්කරුවන් විසින් එක්රේස් කරනු ලබන අපද්‍රව්‍ය බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට හාරදීම.
- (ඉ) ආහාර සහ වෙනත් ජේව් පිරිණිය ප්‍රතිඵලිතකාකරණීය අපද්‍රව්‍ය ප්‍රායෝගිකව කළ හැකිතාක් මූල්‍යනින්ම හෝ කොටසක් හෝ සැකකීමට හා පිරියම් කිරීමට වැඩ පිළිවෙළක් ද ඇතුළත්ව නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නන් විසින් එක්රේස් කරනු ලබන, වෙන් කරන ලද, අපද්‍රව්‍ය සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමට සහ එම

ත්‍රියාන්තිකයන්ගෙන් ප්‍රතික්ෂේප වන හා මෙම අපද්‍රව්‍ය වර්ගවල වෙනත් අවශේෂ අපද්‍රව්‍ය කොමිෂන්ස්වරයා අනුමත කරන ආකාරයට බැහැරලිමට යෝග්‍ය පියවර ගැනීම.

- (ම) මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සමග සාකච්ඡා කර කොමිෂන්ස්වරයා විසින් අනුමත කරනු ලබන ආකාරයට සියලුම අන්තර්යකාරී අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම.
- (ඇ) 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනතේ විධිවිධාන අනුව බලපත්‍රයක් හෝ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීම සහ එම බලපත්‍රයේ හෝ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති කොන්දේසිවලට යටත්ව අපද්‍රව්‍ය පිළිස්සීම හෝ සනිපාරක්ෂක බිම් පිරවුමක් පවත්වාගෙන යාම.
- (ක) අපද්‍රව්‍ය අනුගැමීම, එක්කාසු කිරීම, තෝරා වෙන් කිරීම, ප්‍රවාහන කිරීම, මාරු කිරීම හා බැහැරලිම යන කාර්යයන් හි නිරතවන සැම සේවකයෙකුට සුදුසු ඇදුම්, අන් ආවරණ, මුඛ ආවරණ සහ බුවි සපන්තු සැපයීම.
- (ග) නිවෙසක් හෝ වෙනත් පරිග්‍රයක් ඉදිකිරීම හෝ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා සහාවට ඉල්පුම් පත්‍රයක් ඉදිරිපත් කර ඇති අවස්ථාවකදී ඉදිකිරීම හෝ ප්‍රතිසංස්කරණය නිසා ජනනය වන්නාවූ සහ අපද්‍රව්‍ය බැහැරලුන ආකාරය සහ නියමිත වැඩිය ආරම්භ කරන අදියෙර ද හා නිම්වීමේදී සක්කගල් ගබඩා කරනු, සකසනු හා බැහැරලුනු ලබන ආකාරය පිළිබඳ විෂ්තර පරික්ෂා කිරීම හා අනුමත කිරීම.
- (ජ) සහා පරිග්‍රය සඳහා අභ්‍යන්තර අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලැස්මක් පිළියෙළ කිරීම
- (ඡ) 2000 සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික උපාය මාර්ගය සහ අදාළ නීතියට අනුකූලව සවිස්තර වශයෙන් යටත් පිරිසෙසින් එක් එක් ලින් වර්ෂය ආවරණය කරන හා අවසාන බැහැරලිම සම්බන්ධයෙන් වර්ෂ 03ක් ඉදිරියට ආවරණය කරන සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ත්‍රියාන්ත්මක සැලැස්මක් පිළියෙළ කිරීම හා ත්‍රියාන්ත්මක කිරීම, එම සැලැස්ම එය ආවරණය කරන කාලයීමාව අනුව නිරන්තර පදනම මත සහාව විසින් වාර්ෂිකව අනුමත කරනු ලැබීම.
- (ඣ) (ඇ) සිට (ඇ) දක්වා අධිතමයන්හි සඳහන් වන ත්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් ලැබෙන යම් පැමිණිල්ලක් එය අදාළ වන්නේ උද්ගත විය හැකි පිඩාවකට නම් දින තුනක් ඇතුළතන් වෙනත් පැමිණිල්ලක් නම් දින දාහතරක් ඇතුළතන් විවෘතනය කිරීම හා වහාම අවශ්‍ය කටයුතු කිරීම.

අවසර පත්‍ර

23. (ජ) අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිඵාවනීතිය ගන්නා වූ හා ප්‍රතිව්‍යුතුකරණය කරන්නාවූ හෝ කොමිෂන්ස්ට්, ජ්‍යෙෂ්ඨ හෝ වෙනත් නිපැයුමක් නිරමාණය කරන්නාවූ යම් තැනැත්තෙක් පහත දැක්වෙන කරුණු සපුරාලන්නේ නම් ඔහුට සහාව විසින් අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කරනු ඇත.
- (ඇ) සහාව විසින් අනුමත කරන ලද අනුරු ව්‍යවස්ථා ප්‍රකාර නාගරික ප්‍රදේශය ඇතුළත හෝ වෙනත් පළාත් පාලන ආයතන ප්‍රදේශයක හෝ යම් ව්‍යාපාරයක් කරගෙන යාම.
- (ඇ) 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනතේ විධිවිධාන අනුව නිකුත් කරනු ලබන පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයක් සතුව තිබේ.
- (ඇ) එක්ස්ස් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය සඳහා සහාව විසින් අනුමත කරන ලද ප්‍රමිතින්ට අනුකූලව ඉදිකරනු ලබන අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන සැපයීම.
- (ඇ) එක්ස්ස් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය කොමිෂන්ස්ට්වරයා විසින් අනුමත කරනු ලබන පරිදි හා ජනතාවට පිඩාවක් සිදු නොවන සනිපාරක්ෂක ක්‍රමයකට ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා ව්‍යාපාරය සැපයීම.
- (ඇ) අදාළ ව්‍යාපාරය මහා නගර සහා සීමාවක් ඇතුළත් කරගෙන යනු ලබන විවෙකදී සහාව විසින් කළුව තීරණය කරනු ලබන පරිදි එකී අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කිරීම සඳහා ගාස්තුවක් කොමිෂන්ස්ට්වරයාට ගෙවීම මත අපද්‍රව්‍ය සැකකීමේදී හෝ පිරියම් කිරීමේදී අවශේෂ වන්නාවූ හෝ ප්‍රතික්ෂේප වන්නා වූ හෝ අනුරු නිෂ්පාදන වශයෙන් නිරමාණය කෙරෙන්නා වූ අපද්‍රව්‍ය සහාව විසින් අනුමත කරනු ලබන පරිදි සහාවට හාර්ඩීමට එකගැවීම.

- (ii) සහාව අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කළ විටෙක හෝ නිෂ්ප්‍රහ කළ විටෙක ඉල්ප්‍රමිකරු ඉල්ලා සිටියහාන් එසේ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට හා නිෂ්ප්‍රහ කිරීමට හේතු බලපත්‍රය සඳහා ඉල්ප්‍රමිපත්‍රය ලැබේ දින 30ක් ඇතුළත ලිඛිතව ඉල්ප්‍රමිකරුට දැනුම් දිය යුත්තේය.
- (iii) කොමසාරිස්වරයා විසින්, වලංගු කාල පරිවෙශ්දය තුළ එක්රස් කිරීමට අවසර දෙනු ලබන අපද්‍රව්‍ය වර්ග හෝ වර්ග එක් අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කිරීමට අවසර දෙනු ලබන ප්‍රදේශය සහ වෙනත් සූදුසු කොන්දේසි අවසර පත්‍රයේ දැක්විය යුත්තේය.
- (iv) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උප වගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ක්‍රියා තොකරන අවස්ථාවකදී මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාව යටතේ නිකුත් කරනු ලැබූ අවසර පත්‍රය අවලංගු කළ යුත්තේය.
- (v) (iv) වැනි උප වගන්තියේ විධිවිධාන යටතේ අවසර පත්‍රයක් අවලංගු කරනු ලැබූ අවස්ථාවකදී කිසිම තැනැත්තෙක් අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කිරීම හෝ ලබා ගැනීම හෝ තොකළ යුත්තේය. එවැනි අවස්ථාවකදී අවසර පත්‍රය අවලංගු කරනු ලැබූ බවට ජනතාව දැනුවත් කිරීම පිළිස කොමසාරිස්වරයා මාධ්‍ය මගින් ප්‍රමාණවත් ප්‍රවාරයක් ලබාදිය යුත්තේය.

අපද්‍රව්‍ය බැහැරලන ප්‍රදේශ

24. සහාව විසින් අපද්‍රව්‍ය බැහැරලිමේ කාර්යය සඳහා වෙන් කරන ලද ප්‍රදේශයට අවසර තොනත් තැනැත්තෙක් ඇතුළු තොවිය යුතු හා එහි තොගැවසිය යුතු අතර, එම ප්‍රදේශයේ යම් හාන්චියක්, ද්‍රව්‍යයන් හෝ ඉවත ලද දෙයක් තැනැපත් කිරීම, අවුල් කිරීම, හෝ ඉවත් කිරීම තොකළ යුත්තේය. කිසිම තැනැත්තෙක් විශේෂයෙන් නියම කරනු ලබන කොන්දේසි වලට යටත්ව සහාව විසින් අවසර දෙනු ලැබූවහාන් මිස සහාව විසින් කළින් කළට නියම කරනු ලැබිය හැකි යම් තහනම් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය තැන්පත් තොකළ යුත්තේය.
25. අනුමත කිරීමේ යම් කොන්දේසිවලට යටත්ව කොමසාරිස්වරයාගේ සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරීයේ පූර්ව ලිඛිත අනුමැතිය ඇතිව මිස කිසිම තැනැත්තෙක් මහානගර සහ සීමාවන් ඇතුළත පිහිටි යම් ඉඩමක් හෝ පහසුකමක් එයට පිටස්තර ස්ථානයක ජනනය වන්නාවූ අපද්‍රව්‍ය තැන්පත් කිරීම සඳහා සැපයීම හෝ හාවතා කිරීම තොකළ යුත්තේය.

වෙනත්

26. (i) කොමසාරිස්වරයාට හෝ ඔහු විසින් ලිඛිතව බලය දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තෙකට සියල් සාධාරණ වේලාවන්හිදී යම් පරිග්‍රයකට ඇතුළුවීමෙන් සහ එහි හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවන්හි විධිවිධානවලට අනුකූලව ක්‍රියා කරන්නේදැයි පරික්ෂා කර බැලීමට බලය ඇත්තේය.
- (ii) එම පරිග්‍රයේ හිමිකරු, පදිංචිකරු, හාරකරු, කළමනාකරු හෝ එහි වාසය කරන්නාවූ හෝ සේවය කරන්නාවූ යම් තැනැත්තෙක් කොමසාරිස්වරයාට හෝ යම් බලයලත් නිලධාරියෙකුට අවශ්‍ය කරන තොරතුරු ඉදිරිපත් කළ යුත්තේය.
- (iii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාව යටතේ කොමසාරිස්වරයාට හෝ බලයලත් නිලධාරියෙකුට සිය බලනල හාවතා කිරීමෙහිලා කිසිම තැනැත්තෙක් බාධා තොකළ යුත්තේය.
27. සහාව විසින් කළින් කළට ගනු ලබන තීරණ අනුව, මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථා ක්‍රියාත්මක කරන යම් බලයලත් නිලධාරියෙකුට දිරිගැනීම් පිරිනමනු ලැබිය හැකිය.
28. මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවන්හි යම් විධිවිධානයක් උල්ලංසනය කරන යම් තැනැත්තෙක් මහානගර සහා ආයුෂ්‍යනත ප්‍රකාර වරදකට වරදකරු වන්නේය.

අර්ථ නීරුපනය

29. මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවන්හි කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අන්තර්වාසීය අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස :

“අපද්‍රව්‍ය හෝ සන අපද්‍රව්‍ය” යන්නෙන්, එවා ඉවත දැමු තැනැත්තාට පරිහෝජන වටිනාකමක් තොමැති ද්‍රව්‍ය අදහස් වන අතර රෝඩු, කසල, වීම් ගුද්ධ කිරීමේදී එකතුවන අපද්‍රව්‍ය, දුවිලි, පස්, මඩ සහ අඩු ද අඩහස් කෙරේ.

“ආහාර අපද්‍රව්‍ය” යන්නෙන් මිනිස් පරිභෝජනය සඳහා පාවිච්චියට ගත නොහැකි මස්, මාල, කුකුල් මස්, බිත්තර, එළවුල්, පළතුරු සහ වෙනත් ආහාර දුව්‍ය අදහස් කෙරේ.

“උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය” යන්නෙන් මහජන සෞඛ්‍යයට හෝ පරිසරියට හානි දායක වන විෂ සහිත, දැවෙන සුළු, ප්‍රතිත්‍යා දක්වන සුළු, රෝග කාරක, විකිරණයිලි ස්වභාවයේ අපද්‍රව්‍ය අදහස් කෙරේ.

“එක්රෝස් කිරීම” යන්නෙන් බලයලත් එක්රෝස් කරන්නෙකු හෝ නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්රෝස් කරන්නෙකු විසින් ප්‍රතිව්‍යුත්‍රිකරණය, සැකසීම, පිරියම් කිරීම හෝ බැහැරලිමේ පහසුකම් සඳහා ප්‍රවාහනය කිරීම පිණිස අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම අදහස් කෙරේ.

“කොමිපෝස්ට්‍රි” යන්නෙන් කාබනික අපද්‍රව්‍ය ක්‍රුෂ්ඩ්‍රේ ජේරණයට ලක්වීමෙන් පසුව ලැබෙන අවසන් තීමැවුම අදහස් කෙරේ. එය පාංශු තත්වරක්ෂකයක් ලෙස ක්‍රියාකළ හැකි හිසුමස් ද්‍රව්‍යයකි.

“ලේකම්” යන්නෙන් නාගරිකයක් සම්බන්ධයෙන් වන විට මහා නගර සහා ආදාළුපනත (255 අධිකාරය) යටතේ එම නාගරිකය සඳහා සංස්ථාපනය කරන ලද නගර සහාවේ කොමසාරිස්ටරයා අදහස් කෙරෙන අතර එම මහනගර සහාවේ කොමසාරිස්ටරයා වෙනුවෙන් වැඩ බැලීමට පත් කරන ලද යම් තැනැත්තෙකු සහ මහානගර සහා ආදාළුපනත යටතේ කොමසාරිස්ටරයාගේ බලතල යුතුකම් හෝ කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට හෝ ඉටු කිරීමට බලය දෙනු ලැබූ එකී සහාවේ යම් නිලධාරියෙකු එම නිලධාරියාට එම බලය දෙනු ලැබ ඇති ප්‍රමාණය ර්ව ඇතුළත් වේ.

“ගබඩා කිරීම” යන්නෙන් තීමිකරුවකුගේ හෝ පදිංචිකරුවකුගේ පරිග්‍රය ඇතුළත හෝ අනුමත පොදු එක්රෝස් කිරීමේ ස්ථානයක අපද්‍රව්‍ය තැබීම හෝ තැනැපත් කිරීම අදහස් කෙරේ.

“ගාස්තුව” යන්නෙන් සහාව විනිස් කළින් කළට තීරණය කරනු ලබන කිසියම් ගාස්තුවක් අදහස් කෙරේ.

“ගෙවතු අපද්‍රව්‍ය” යන්නෙන් ගෙවත්තක පිහිටි ගේවලින් හෝ පැලැට්වලින් ඉවත් කෙරෙන ගාබ කොටස් සහ ගෙවත්තකින් ඉවත් කරනු ලබන ගල්, පස් ආදිය අදහස් කෙරේ.

“මෙළව ජේරණයා අපද්‍රව්‍ය” යන්නෙන් ක්‍රුෂ්ඩ්‍රේ ජේරණයන් මගින් දිරාපත් කරනු ලැබිය හැකි අපද්‍රව්‍ය අදහස් කෙරේ.

“පොදු ස්ථානය” යන්නෙන් පාරක්, පිටිටනියක්, පොදු ඉඩමක්, මාරුග රක්ෂිතයක්, ක්‍රිඩා පිටියක්, පොදු ගොඩනැගිල්ලක්, සුසාන භූමියක්, බස් නැවතුම්පළක්, දුම්රිය ස්ථානයක්, ගගක්, ඇළක්, දෙපළක්, විලක්, ජලායයක්, පොකුණක්, තවාකයක්, කළපුවක්, අනුගගතක්, ජල මාර්ගයක්, මුහුදු, මුහුදු වෙරළ හෝ මහජනතාව විසින් පොදුවේ පාවිච්චි කරනු ලබන වෙනත් ස්ථානයක් අදහස් කෙරේ.

“ප්‍රතිඵාලිකරණීය අපද්‍රව්‍ය” යන්නෙන් අපද්‍රව්‍ය තවදුරටත් අපද්‍රව්‍ය වශයෙන් හඳුනාගත නොහැකි වන පරිදි එකී ස්වරුපය වෙනස් කරමින් නව පාරිභෝජන නිෂ්පාදනයක් කිරීමට යොදාගත හැකි අපද්‍රව්‍ය අදහස් කෙරේ.

“ප්‍රතිඵාලිතාකරණීය අපද්‍රව්‍ය” යන්නෙන් සේදීමෙන් විෂඩ්‍රිත නැසීමෙන් හෝ වෙනත් ක්‍රමයකින් පිරිසිදු කිරීමෙන් පසුව උපයෝගි කරගත හැකි අපද්‍රව්‍ය අදහස් කෙරේ.

“ප්‍රවාහනය” යන්නෙන් මිනිස් සන්ව හෝ යාන්ත්‍රික බලයකින් ක්‍රියා කරන යම් ආකාරයේ ප්‍රවාහන මාධ්‍යයක් යොදා ගතිමින් අපද්‍රව්‍ය එක්රෝස් කරනු ලබන ස්ථානයේ සිට ඒවා සැකසීම, පිරියම් කිරීම හෝ බැහැරලිම සඳහා භාවිතා කරනු ලබන යම් බක්කියක්, බදුනක්, උරයක්, මල්ලක් හෝ වෙනත් බහාලුමක් අදහස් කෙරේ.

“බක්කිය/බදුන් හෝ වෙනත් බහාලුම්” යන්නෙන් අනුරු ව්‍යවස්ථාවන්හි දක්වා ඇති අවශ්‍යකාවයන්ට අනුකූලව අපද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීම, මූහා හැරීම, එක්රෝස් කිරීම හෝ ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා භාවිතා කරනු ලබන යම් බක්කියක්, බදුනක්, උරයක්, මල්ලක් හෝ වෙනත් බහාලුමක් අදහස් කෙරේ.

“බලයලත් එක්රෝස් කරන්නා” යන්නෙන් අපද්‍රව්‍ය එක්රෝස් කිරීමට හෝ ලබා ගැනීමට කොමසාරිස්ටරයාගෙන් අවසර පත්‍රයක් ලබාගත්තා තැනැත්තෙකු අදහස් කෙරේ.

“බලයලත් තීලධාරී” යන්නෙන් මෙම අනුරු ව්‍යවස්ථා යටතේ වන රාජකාරී ඉටු කිරීමට හෝ කරගතන යාමට කොමසාරිස්ටරයා විසින් ලිඛිතව බලය දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තෙකු අදහස් කෙරේ.

“බහුරුලීම” යන්නෙන් ප්‍රතිඵාචිතා නොකරන ලද්දාවුත්, ප්‍රතිව්‍යුත්‍රිකරණය නොකරන ලද්දාවුත්, සැකසුම් නොකරන ලද්දාවුත්, පිරියම් නොකරන ලද්දාවුත් සියලුම අපද්‍රව්‍ය ස්ථීරව රැඳවීමට අදහස් කරනු ලබන ඉඩමෙක මතුපිට හෝ ඇතුළත හෝ තැන්පත් කිරීම අදහස් කෙරේ.

“මරු කරන ස්ථානය” යන්නෙන් සහාව විසින් මේ කාර්යය සඳහා නියම කරනු ලබන ස්ථානයක් අදහස් කෙරෙන අතර ඒ ස්ථානයෙහි සිට යම් ප්‍රතිව්‍යුත්‍රිකරණ, සැකසුම් කරන හෝ බහුරුලීම කරන පහසුකමක් වෙත අපද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි දියුණු කිරීමේ කාර්යය සඳහා අපද්‍රව්‍ය වඩා තුබා ප්‍රමාණයෙන් වාහනවලින් වඩා ලොකු ප්‍රමාණයේ වාහනවලින් වඩා ලොකු ප්‍රමාණයේ වාහනවලට මාරු කිරීම එහිදී සිදු කෙරේ.

“තැනැත්තා” යන්නෙන් සංස්ථාගත හෝ සංස්ථාගත නොවන සමාගමක් හෝ පුද්ගලිකින්ගේ සම්මියක් හෝ මූල්‍යක් අදහස් කෙරේ.

“නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නා” යන්නෙන් බක්කිවලින් හෝ බහාලුම්වලින් අපද්‍රව්‍ය අනුගා දැමීම, එක්රේස් කිරීම, ලබාගැනීම හෝ ඉවත් කිරීම සඳහා සහාව විසින් යොවනු ලැබූ සේවකයෙකු හෝ මේ කාර්යයන් ඉටුකිරීමට සහාව සමග කොන්ත්‍රාත්තුවකට ඇතුළු වී සිටින තැනැත්තෙකු අදහස් කෙරේ.

“වෙන් කිරීම” යන්නෙන් මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවන්හි යොදා ඇති ප්‍ර්‍රේදයන්ට අනුකූලව අපද්‍රව්‍ය විවිධ වර්ගවලට තොරා වෙන් කිරීම අදහස් කෙරේ.

“සැකසීම” යන්නෙන් අපද්‍රව්‍ය ප්‍රයෝගනවත් නිපැයුමක් බවට පරිවර්තනය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය අදහස් කෙරේ.

“සහාව” යන්නෙන් ..... මහා නගර සහාව අදහස් කෙරේ.

“නාගරික ප්‍රදේශය” යන්නෙන් මහානගර සහා ආදාළුපනතේ (252 අධිකාරය) බලය යටතේ ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබූ ප්‍රදේශය අදහස් කෙරේ.

“සනීපාරක්ෂක බිම් පිරවුම” යන්නෙන් ඒ හා ආස්‍රිත සමාජයීය, සෞඛ්‍ය සහ පාරිසරික බලපෑම අවම කිරීමට ශ්‍රී ලංකාගේ පිළිගත් ප්‍රම්තින්ට අනුකූලව අපද්‍රව්‍ය භූමියකට අවසාන වශයෙන් බහුරු කරලීම අදහස් කෙරේ.

“හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු” යන්නෙන් පරිග්‍රයේ හිමිකරු හෝ හිමිකරු වෙනුවෙන් ඇටෝර්නි බලය දරන යම් තැනැත්තෙකු හෝ හිමිකරු විසින් සිය කර්මාන්තය, කර්මාන්ත ගාලාව, වත්ත කළමනාකරණයට පත් කරන ලද නියෝජිතයෙකු හෝ භාරකරුවෙකු හෝ ක්‍රියාවල ලබාගන්නා අයෙකු ඇතුළත් වන අතර වෙනත් තැනැත්තෙකුගේ නියෝග යටතේ ක්‍රියා කරන කළමනාකරුවෙකු.

10-866/1

උව පළාතේ පළාත් සහාව

සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ සම්මත අතුරු ව්‍යවස්ථා

නගර සහා

1989 අංක 12 දරන පළාත් සහා (ආනුම්ගික විධිවිධාන) පනතේ 2 වැනි වගන්තිය සමග කියවිය යුතු 1952 අංක 6 දරන පළාත් පාලන ආයතන (සම්මත අතුරු ව්‍යවස්ථා) පනතේ 2 වැනි වගන්තිය යටතේ, පළාතේ පළාත් පාලන විෂයභාර අමාත්‍යවරයා වශයෙන් මිශින් සම්පාදනය කරනු ලැබූ, පහත දැක්වෙන කෙටුම්පත් අතුරු ව්‍යවස්ථා ඉහත කි වගන්තිය යටතේ මෙසේ ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබේ.

නගර සහා ආදාළුපනතේ (255 වැනි අධිකාරය) 153 වැනි වගන්තිය සමග කියවිය යුතු එකී ආදාළුපනතේ 118 වගන්තිය සහ 157 වැනි වගන්තියේ 9 වැනි උපවගන්තියේ (ආ) සහ (ඇ) තේශයන්ගෙන් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ අතුරු ව්‍යවස්ථා පැනවීමට නගර සහාවට බලය පැවරී ඇති අතර 1952 අංක 6 දරන පළාත් පාලන ආයතන (සම්මත අතුරු ව්‍යවස්ථා) පනතේ 3 වැනි වගන්තියේ ප්‍රකාර, මෙම සම්මත අතුරු ව්‍යවස්ථා පිළිගෙන වැළඳ ගැනීම සඳහා .....පළාතේ නගර සහා වලට බලය පැවරී ඇත.

ඡ්‍යෙන්ද රාජපක්ෂ,

උව පළාත් ප්‍රධාන අමාත්‍ය සහ පළාත් පාලන විෂයභාර අමාත්‍ය.

උව පළාත් සහාව,
රජ විදිය,
බදුල්ල.

සාමාන්‍ය

1. මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථා සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ අතුරු ව්‍යවස්ථා ලෙස සඳහන් කරනු ලැබේ.
2. නාගරික සීමාවන් ඇතුළත ප්‍රසිද්ධ ස්ථානයන්හි, පොදුගිලික පරිග්‍රයන්හි, වේිවල, මංමාවත්වල ජනනය වන සහ අපද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීම, ගබඩා කිරීම, එක්රෝස් කිරීම, ප්‍රවාහනය කිරීම, මාරු කරන ස්ථාන ක්‍රියාත්මක කිරීම හා පවත්වාගෙන යාම, සැකකිම, පිරියම් කිරීම හා බැහැර කිරීම සම්බන්ධයෙන් වන ත්‍යාමනය, අධික්ෂණය, පරීක්ෂාව හා පාලනය සඳහා මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථා පනවනු ලැබේ.
3. නගර සහා බල ප්‍රදේශය තුළ හිමිව යම් පරිග්‍රයක සැම හිමිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම තම පරිග්‍රය අපද්‍රව්‍යවලින් තොර සෞඛ්‍ය සම්පන්න හා ප්‍රසන්න තත්ත්වයෙන් තබා ගත යුත්තේ ය.
4. නගර සහා ප්‍රදේශයේ හිමිව යම් පරිග්‍රයක හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු තම පරිග්‍රය ඇතුළත ජනනය වන්නා වූ අපද්‍රව්‍ය එක්රෝස් කිරීම, වෙන් කිරීම, ගබඩා කිරීම, ප්‍රවාහනය කිරීම හා බැහැර කිරීම කළ යුත්තේ ය. නැතිනම් මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුකූලව එසේ කරවිය යුත්තේ ය.
5. (i) පරිග්‍රයක සැම හිමිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ ප්‍රවාහනය උපවත්තිය අනුව එක්රෝස් කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය අංක 8 සිට 20 දක්වා වන අතුරු ව්‍යවස්ථාවල විධිවිධානවලට අනුකූලව වෙන් කළ යුත්තේ ය. නැතිනම් එසේ කිරීමට සැලැස්විය යුත්තේ ය.

(ii) සැම හිමිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ ප්‍රවාහනය උපවත්තිය අනුව එක්රෝස් කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය අංක 8 සිට 20 දක්වා වන අතුරු ව්‍යවස්ථාවල විධිවිධානවලට අනුකූලව වෙන් කළ යුත්තේ ය. නැතිනම් එසේ කිරීමට සැලැස්විය යුත්තේ ය.

(iii) හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු විසින් අපද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීම හෝ මුදාහැරීම සඳහා හාවිතා කරනු ලබන යම් මල්ලක්, උරයක්, විශාල බදුනක් හෝ වෙනත් බහාලුමක් අංක 8 සිට 20 දක්වා වන අතුරු ව්‍යවස්ථාවල විධිවිධාන යටතේ එක්රෝස් කරනු ලැබූ මිණිස හොඳ තත්ත්වයෙන් ත්‍යාග කරනු ලැබිය යුත්තේ ය. ඒවා ඉරි, සිදුරු වී, කැඩි හෝ එකඟිගට තෙතමනායට නිරාවරණයට නිසා මොලොක්වී හෝ වෙන යම් ගෙනුවක් නිසා සාධාරණ ලෙස පරිභරණය කරන විට කඩා වැළැමට හෝ එක් තත්ත්වයේ තිබේ නම් එක්රෝස් කරනු ලැබූ මිණිස හාවිතා නොකළ යුත්තේ ය. හිමිකරුවන් හෝ පදිංචිකරුවන් අපේක්ෂා කරන්නේ නම් සහාව විසින් ගනු ලබන තීරණයක් අනුව කොටසක් සහනාධාරයක් වශයෙන් හෝ සම්පූර්ණයෙන්ම සහනාධාරයක් වශයෙන් හෝ එවැනි බහාලුම් සහාවන්ම සැළපයිය හැකි ය.

(iv) I උප වත්තියේ විධිවිධානවල සඳහන් ආකාරයට එක්රෝස් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය සහාව විසින් කළට තීරණය කර ප්‍රසිද්ධ කරනු ලැබූ සහා බල ප්‍රදේශය තුළ ක්‍රියාත්මක වන්නා වූ අපද්‍රව්‍ය එක්රෝස් කිරීමේ ක්‍රියාත්මක හා කාල සටහනට අනුකූලව හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු විසින් බැහැර කළ යුත්තේ ය.

(v) හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු තීවැසියන්ගේ අමුත්තන්ගේ හෝ අසල්වැසියන්ගේ සෞඛ්‍ය සේවා හෝ එම ප්‍රදේශයේ සහනීපාරක්ෂක තත්ත්වයට හානිකර හෝ අන්තරායකාරී වන අන්දමින් අපද්‍රව්‍ය එක්රෝස් කිරීම, ගබඩා කිරීම හෝ බැහැරලීම නොකළ යුත්තේ ය.
6. (i) කිසිම තැනැත්තෙක්, වීටියකට, පාරකට, මංමාවතකට, පැවතුමාවතකට, මාවතකට හෝ වෙනත් පොදු ස්ථානයකට හෝ පරිග්‍රයකට හෝ කාණුවකට හෝ ජල මාර්ගයකට හෝ ජලාගාරයකට හෝ මුහුදුව අපද්‍රව්‍ය මුදාහැරීම නොකළ යුත්තේ ය.

(ii) කිසියම් තැනැත්තෙක් නගර සහා ප්‍රදේශය තුළ විවිත භූමියක පරිසරයට හානිකර වන අන්දමින් අපද්‍රව්‍ය පිළිස්සීම නොකළ යුත්තේ ය.

(iii) යම් හිමිකරුවෙක් හෝ පදිංචිකරුවෙක් අංක 7 දරන අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන ප්‍රකාර යම් අපද්‍රව්‍ය වර්ගයක්, මුදාහැරීම, පිරියම් කිරීම. සැකකිම හෝ බැහැරලීම සඳහා අවසර ලබාගැනීමට සිදුවන අවස්ථාවකදී එසේ අවසර ගැනීමට අපොහොස් වේ නම් මුහුදුව/ඇයට එම අපද්‍රව්‍ය බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රෝස් කරන්නෙකුට හාරිය හැකි ය.

(iv) අංක 7 දරන අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ විධිවධාන යටතේ සැකසීම, පිරියම් කිරීම හෝ බැහැරලිම හෝ නොකරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය ඉහත (iii) නි විධිවධාන යටතේ යම් බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකු විසින් එක්රේස් කරන ලද යම් අපද්‍රව්‍ය වර්ගයක් අංක 8 සිට 20 දක්වා වන අතුරු ව්‍යවස්ථාවල විධිවධානවලට අනුකූලව ඉවත් කරනු ලැබේය යුත්තේ ය.

7. (i) යම් පරිග්‍රයක හිමිකරුට හෝ පදිංචිකරුට පහත දැක්වෙන කරුණු සම්බන්ධයෙන් හැර අපද්‍රව්‍ය එම පරිග්‍රය ඇතුළතම බැහැර කළ හැකිය.

(ආ) සහාව විසින් එවැනි අපද්‍රව්‍ය බැහැරලිම තහනම් කර ඇති ප්‍රදේශයන්හි

(ඇ) සහාව විසින් නිශ්චිතව නියම කරනු ලබ ඇති ඇතිනම් අපද්‍රව්‍ය වර්ග

(ii) පරිග්‍රයක හිමිකරුට හෝ පදිංචිකරුට ලේකම් විසින් අනුමත කරන ලද සැලසුමකට හා ප්‍රමිතයට අනුකූලව ඉදිකරනු ලබ දහනයක හෝ පෙරුණුවක අපද්‍රව්‍ය පිළිස්සිය හැකිය. නැතිනම් ලේකම් විසින් අනුමත කරන ලද ආකාරයට අපද්‍රව්‍ය පිරියම් කිරීම, සැකසීම හෝ වැළලීම කළ හැකිය.

(iii) යම් හිමිකරුවෙකු හෝ පදිංචිකරුවෙකු “කොමිපෝස්ට් බදුන්” සඳහා ලේකම් වෙතින් ඉල්ලීමක් කළහාන් ඒ හිමිකරුට හෝ පදිංචිකරුට එම කොමිපෝස්ට් බදුන් නඩත්තු කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ඉඩකඩක් පරිග්‍රය තුළ තිබේ නම් ලේකම් එම කොමිපෝස්ට් බදුන්වල පිරිවැයෙන් කොටසක් හෝ මූල්‍යනින්ම හෝ සහනාධාරයක් වශයෙන් ලබාදෙමින් එම කොමිපෝස්ට් බදුන් හිමිකරුට හෝ පදිංචිකරුට සපයනු ඇතේ.

(iv) හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු පරිග්‍රය ඇතුළත එකතුවන 'ගෙවතු අපද්‍රව්‍ය' හැකිතාක් දුරට ලේකම් විසින් අනුමත කරන ලද ආකාරයට සැකසීම හෝ පිරියම් කිරීම හෝ කළ යුත්තේ ය. එම හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු ඉතිරිවන යම් ගෙවතු අපද්‍රව්‍යයක් වෙනම් එය බැහැරලීමට ඇති අපද්‍රව්‍යවල ස්වභාවය සැලකිල්ලට ගෙන සහාව විසින් කළින් කළට තිරණය කරනු ලබන පරිදි නියමිත ගාස්තුවක් ගෙවීම මත නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නාට හාරිය යුත්තේ ය.

(v) වීරියක හෝ මංමාවතක යාබද්‍ය පිහිටි යම් ගසක්, හෝ ගසක කොටසක් කපන යම් තැනැත්තෙක් වහාම එය ඉවත් කළ යුත්තේ ය. නැතිනම් ඉවත් කිරීමට සැලැස්විය යුත්තේ ය. එසේත් නැතිනම් සහාව විසින් තිරණය කරනු ලබන ගෙවීමක් මත නගර සහාවේ හාරිකරුට හාරිය යුත්තේ ය.

(vi) සැම තැනැත්තෙක්ම ඔහුගේ/ඇයගේ පාලනය යටතේ සිටින යම් සතෙකු වීමියක, මංමාවතක හෝ පොදු ස්ථානයක මළපන කිරීම වැළැකිවීමට පියවර ගත යුත්තේ ය. එසේ මළපන කරනු ලැබුවහාන් අංක 8 සිට 20 දක්වා වන අතුරු ව්‍යවස්ථාවලට අනුකූලව එය පවතු කොට බැහැරලිම ඒ තැනැත්තාගේ වගකීම වන්නේ ය.

(vii) කිසිම තැනැත්තෙක් නගර සහ ප්‍රදේශය තුළ කුමන වර්ගයක හෝ අපද්‍රව්‍යක් වාහනයක සිට වීරියකට, මංමාවතකට හෝ පොදු ස්ථානයකට මූදාහැරීම හෝ එහි තැනැපත් කිරීම හෝ නොකළ යුත්තේ ය.

(viii) නිවෙසක් හෝ වෙනත් යම් පරිග්‍රයක් ඉදිකිරීමට හෝ අඥත්වැඩියා කිරීමට අයදුම් කරන යම් කොනෙක් ඔහුගේ/ඇයගේ පරිග්‍රයේ ජනනය වන සන අපද්‍රව්‍ය හා මූදාහැරනු ලබන ද්‍රව්‍ය, පිරියම් කරනු ලබන හා සකස් කරනු ලබන ආකාරය පිළිබඳ විස්තර ඔහුගේ/ඇයගේ අයදුම් පත්‍රයේ ඇතුළත් කළ යුත්තේ ය.

නිවාස පරිග්‍රයන්

8. (i) සැම හිමිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම ඇතුළුමෙන් හෝ වෙනත් කුමයකින් එකතු කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන පරිදි තෝරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.

(ආ) ආහාර අපද්‍රව්‍ය හා වෙනත් ජීවීත්‍යා අපද්‍රව්‍ය

(ඇ) ප්‍රතිඵාවනාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යාකරණීය අපද්‍රව්‍ය

(ඈ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය

(ඇ) සතුන්ගේ මළකුණු, ගරීර කොටස් සහ අසුවී

(ඉ) පරිග්‍රාමීය ප්‍රාදේශීලී හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය

- (ii) සැම හිමිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම එසේ තෝරා වෙන් කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය වෙන වෙනම මළුවලට, බදන්වලට හෝ වෙනත් බහාලුවෙක්ම දැමීම යුතු අතර, ඒවා ඉවත් කරනු ලබන තෙක් ඒ සඳහා වෙන් කර ඇති ස්ථානයක තැබිය යුත්තේය. ආහාර අපද්‍රව්‍ය හා ජෛව ජීර්ණතීය අපද්‍රව්‍ය තෙතමනය කාන්දු නොවන ද්‍රව්‍යයන් සාදනු ලැබූ සහ මීයන්, කාලීන හා අනෙකුත් සතුන් ඇතුළුවීම වළකමින් විසින් පරිදි වසනු ලැබූ බහාලුමක තැබිය යුත්තේය. සතුන්ගේ මළකුණු ගරීර කොටස් හෝ අසුවී ආස්‍රිත අපද්‍රව්‍ය, බැහැරලිය යුතු අපද්‍රව්‍යවල ස්වභාවය සැලකිල්ලට ගෙන නගර සහා ප්‍රදේශය සඳහා කළුන් කළට සහාව විසින් තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ලේකම්වරයා වෙත ගෙවීම මත නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නෙකුට හාරදිය යුත්තේය.
- (iii) සැම හිමිකරුවෙකුටම හෝ පදිංචිකරුවෙකුටම (i) ජේදයේ (ඇ) සහ (ඇ) අයිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නෙකුට හාරදිය ඩැකිය. හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු එසේ කිරීමට අපොහොසත් වන්නේ නම් ඔහු/ඇය (ඇ) අයිතමයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ගය ද සමඟ අදාළ අපද්‍රව්‍ය නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නෙකුට හාරදිය යුත්තේය. නැතිනම් සහාව විසින් එක් එක් අපද්‍රව්‍ය වර්ගය සඳහා ඉදිකරනු ලැබ ඇති බක්කිවල හෝ එවැනි අපද්‍රව්‍ය සඳහා සහාව විසින් සපයනු ලැබ ඇති බක්කිවල හෝ බහාලුම්වල හෝ තැන්පත් කළ යුත්තේය.

9. (1) කුලී නිවැසියන් ගණනාවක් සහිත බහු මහල් ගොඩනැගිල්ලක සැම අයිතිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම මවුන්ගේ අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන අයුරු තෝරා වෙන් කළ යුත්තේය.

(ඇ) ආහාර අපද්‍රව්‍ය හා වෙනත් ජෛව ජීර්ණතීය අපද්‍රව්‍ය

(ඇ) ප්‍රතිභාවනාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුත්කරණීය අපද්‍රව්‍ය

(ඇ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය

(ඇ) සතුන්ගේ මළකුණු, ගරීර කොටස් සහ අසුවී

(ඉ) පරිග්‍රාමීය ප්‍රාදේශීලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය

- (ii) (i) වැනි ජේදයේ නියුතිව සඳහන් කර ඇති ගොඩනැගිල්ලක අයිතිකරු හෝ පදිංචිකරු, ලේකම් විසින් අනුමත කරන ලද ප්‍රමිතින්ට හා පිරිවිතරයන්ට අනුකූලව තුන් වර්ගයක බදුන් හෝ බහාලුම සැපයිය යුතු අතර ඒවා පවිත්‍ර හා සනීපාරක්ෂක තත්ත්වයෙන් නඩත්තු කළ යුත්තේය.

- (iii) (i) වැනි උප වගන්තියේ නියුතිව දක්වා ඇති ගොඩනැගිල්ලක හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු (ii) වැනි උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූලවීමට අපොහොසත් වන අස්ථාවකදී ලේකම් විසින් දැනුම් දෙනු ලබන දිනයකදී, හෝ රට පෙර අදාළ බදුන් හෝ බහාලුම සපයන ලෙසට හිමිකරුට හෝ පදිංචිකරුට නියම කිරීමට ලේකම්වරයාට බලය ඇත්තේය. ලේකම්ගේ නියමයන් අනුව ත්‍රියාකිරීම හිමිකරුගේ හෝ පදිංචිකරුගේ යුතුකම වන්නේය.

- (iv) ගොඩනැගිල්ලේ බිමක හෝ මහලක හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු තෝරා වෙන් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය ඒ සඳහා තබා ඇති අදාළ බදුනකට හෝ බහාලුමකට දැමීම යුත්තේය.

- (v) මෙම අනුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ (ඇ) සහ (ඇ) අයිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු ලැබ ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග ඉවත් කිරීම බලයලත් එක්රස් කරන්නෙකුගේ රාජකාරීය වන්නේය. එසේ ඉවත් කරනු නොලැබූ යම් අපද්‍රව්‍යක් (ඇ) සහ (ඇ) අයිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ගද නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නෙකුට හාරදිය යුත්තේය.

10. (i) සහාවේ පූර්ව ඇතුළුමැති ලබාගෙන මූඩික්කු නිවැසියන්ගේ හාවිතය සඳහා කොමසාරස් විසින් අපද්‍රව්‍ය බදුන් හෝ බහාලුම් නොමිලයේ සැපයිම නිත්‍යානුකූල වේ.

(ii) සැම මුඩුක්කු නිවෙසකම හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු ඔහුගේ/අයිගේ වාසස්ථානයේ එකතුවන අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තෝරා වෙන් කර ඔහුගේ/අයිගේ වාසස්ථානයට ආසන්නවම සපයනු ලබන අනුමත බදුන්වලට හෝ බහාප්‍රමිවලට දැමීය යුත්තේ ය.

(ආ) ආහාර අපද්‍රව්‍ය හා වෙනත් ජේව් ජීව්‍යා අපද්‍රව්‍ය

(ඇ) ප්‍රතිඵාවනීකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුතුකරණීය අපද්‍රව්‍ය

(ඈ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය

(iii) මේ අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (ii) වැනි උපවගන්තියේ (අ) සහ (ආ) අධිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග ඉවත් කිරීම පිණීස අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට අවසරදීමට ලේකම්වරයාට බලය ඇත්තේ ය.

සාජ්පු සහ කාර්යාල

11. (i) සාජ්පුවක හෝ කාර්යාලක සැම හිමිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම එක් එක් සංකීරණයේ එකතුවන අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තෝරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.

(ආ) ආහාර අපද්‍රව්‍ය හා වෙනත් ජේව් ජීව්‍යා අපද්‍රව්‍ය

(ඇ) ප්‍රතිඵාවනීකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුතුකරණීය අපද්‍රව්‍ය

(ඈ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය

(ඉ) පරිග්‍රය අතුශ්‍යමෙන් පසු එකතුවන දූෂීල හා වෙනත් වියල අපද්‍රව්‍ය

(ii) තෝරා වෙන්කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කරනු ලබන තුරු වෙන් වෙන් වශයෙන් බදුන්වලට හෝ බහාප්‍රමිවලට දමා සුදුසු ස්ථානයක ගබඩා කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.

(iii) සාජ්පුවක හෝ කාර්යාලයක හිමිකරුට හෝ පදිංචිකරුට මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ (අ) සහ (ආ) අධිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු ලැබූ ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට භාරදීය හැකිය.

(iv) මහල් කිහිපයින් හා මහල් බිම් කිහිපයින් යුත්ත සාජ්පු හෝ කාර්යාල සංකීරණයක හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු ලේකම් විසින් අනුමත කරන ලද ප්‍රමිතින්ට අනුකූලව එම සාජ්පුවෙන හෝ කාර්යාලයෙන් තෝරා වෙන් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කිරීම හෝ තැන්පත් කිරීම සඳහා එක් එක් සාජ්පුව හෝ කාර්යාලය සඳහා අපද්‍රව්‍ය බදුන් හෝ බහාප්‍රමි අවශ්‍ය සංඛ්‍යාව සැපයිය යුත්තේ ය.

(v) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iv) වැනි උප වගන්තියේ විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු ලැබූ ඇති සාජ්පුවක හෝ කාර්යාලයක යම් හිමිකරුවෙක් තෝරා වෙන් කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය වෙන වෙනම බදුන්වලට දැමීය යුත්තේ ය. මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ (අ) සහ (ආ) අධිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු ලැබූ ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට භාරදීමට සැම හිමිකරුවෙකුට සහ පදිංචිකරුවෙකුට අයිතිවාසිකමක් ඇති.

(vi) බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකු විසින් එක්රේස් නොකරන ලද මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උවගන්තියේ විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු ලැබූ ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග සහ (ii) වැනි උපවගන්තියේ (අ) සහ (ආ) අධිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු ලැබූ ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ගයක් සහාව විසින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ලේකම්ව ගෙවීම මත අදාළ වන පරිදි හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු විසින් නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට භාරදෙනු ලැබිය යුත්තේ ය.

(vii) අසල්වාසින්ට හෝ එකී සාජ්පුවේ හෝ කාර්යාලයේ සේවයේ නියුත තැනැත්තන්ට හෝ යම් සෞඛ්‍ය හෝ සනීපාරක්ෂක ගැටුවෙක් ඇති නොවීම පිණීස අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම් මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ විශේෂයෙන් නියම

කර ඇති අපද්‍රව්‍ය බදුන් හෝ බහාලුම් නඩත්තු කිරීමත් යම් සාජ්පුවක හෝ කාර්යාලයක සැම හිමිකරුවෙකුගේම වගකීම වන්නේ ය.

(viii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිය ;

"කාර්යාලය" යන්නට 1954 අංක 19 දරන සාජ්පු සහ කාර්යාල සේවා නියුක්තිකයන් පිළිබඳ පනතේ (129 වැනි අධිකාරය) දී ඇති අර්ථයම ඇත.

"පදිංචිකරු" යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ සාජ්පුවක හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු හෝ ව්‍යාපාරයක හෝ කාර්යාලයක භාරකරුය.

"සාජ්පුව" යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ තොග හෝ සිල්ලර වෙළඳාම සඳහා භාණ්ඩ තබා ඇති ස්ථානයක් වන අතර ආහාරපාන අලෙවියට තබා ඇති ස්ථානයක් සහ බාබර සාජ්පුවක් හෝ රුපලාවනා සැලෝන් එකක් පවත්වාගෙන යනු ලබන ස්ථානයක් ද රේට ඇතුළත් වේ.

හෝටල්

12. (i) යම් හෝටල්කරුවෙක් හෝ ඔහු විසින් ලිඛිතව බලය දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තෙක් තම පරිග්‍රයේ එක්රේස්වන අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තොරා වෙන් කළ යුත්තේ ය. නැතහෙත් එසේ කිරීමට සැලැස්වය යුත්තේ ය.

(අ) ආහාර අපද්‍රව්‍ය සහ වෙනත් ජීර්ණතීය ආදිය

(ආ) ප්‍රතිඵාචිකරණීය සහ ප්‍රතිව්‍යුත්‍රිකරණීය අපද්‍රව්‍ය

(ඇ) උපදුවකාරී අපද්‍රව්‍ය

(ඇ) පරිග්‍රය අතුශේමෙන් පසු එකතුවන දුවේලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය

(ii) සැම හෝටල්කරුවෙක්ම හෝ ඔහු විසින් ලිඛිතව බලය දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තෙක් තොරා වෙන් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කරනු ලබන තෙක් වෙන් වෙන් වශයෙන් යෝගා බදුන්වලට හෝ බහාලුම්වලට දමා සුදුසු ස්ථානයක ගබඩා කළ යුත්තේ ය.

(iii) සැම හෝටල්කරුවෙක් හෝ ඔහු විසින් ලිඛිතව බලය දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තෙක් මැස්සන්, මීයන්, කාලීන් හෝ යම් වෙනත් සතෙකු ඇතුළුවීම වළකමින් සියලුම ආහාර අපද්‍රව්‍ය සහ ජෙව් ජීර්ණතීය අපද්‍රව්‍ය ජ්ලාස්ටික් හෝ ලෙස්හ ද්‍රව්‍යකින් සාදන ලද සහ පියනක් යොදා තිසි ලෙස ආරක්ෂාකාරී කරන ලද බදුනක හෝ වෙනත් බහාලුමක ඇසිරිය යුත්තේ ය.

(iv) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උප වගන්තීයේ (අ) සහ (ආ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එකතුස් කරන්නෙනුට භාරදීය හැකිය.

(v) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iv) වැනි උප වගන්තීය යටතේ භාරදෙනු නොලැබූ එවැනි යම් අපද්‍රව්‍යයක් සහ (i) වැනි උපවගන්තීයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග, අපද්‍රව්‍යවල ස්වභාවය සැලකිල්ලට ගෙන සහාව විසින් කළින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු විසින් ලේකම්ව ගෙවීම මත නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙනුට භාරදීය යුත්තේ ය.

(vi) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිය හෝටලය යන්නෙන් නිදන පහසුකම් සහිතව හෝ රහිතව මුදල් ගෙවීම මත පරිහෝජනය සඳහා ආහාරපාන හා මද්‍යසාර සපයනු ලබන ස්ථානයක් අදහස් කෙරේ. එයට අපනානාලාවක්, ආගන්තුක, තිවාසයක්, ලැයුම්හලක්, තානායමක්, වන්දනාකරුවන්ගේ විශ්‍රාම යාලාවක්, බත් කඩියක් හෝ හෝටලයකට සමාන ආකාරයෙන් ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යනු ලබන යම් වෙනත් පරිග්‍රයක්ද ඇතුළත් වේ.

එළවුල් සහ පළතුරු වෙළඳසැල්

13. (i) සැම එළවුල් හෝ පළතුරු වෙළඳසැල් හිමිකරු හෝ එය භාරව සිටින තැනැත්තා තම පරිග්‍රයේ එක්සේ වන අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තෝරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.

(අ) මිනිස් පරිහාස්‍ය පරිග්‍රයට නූසුපුසු එළවුල්, පළතුරු හෝ වෙනත් යම් අපද්‍රව්‍ය

(ඇ) ප්‍රතිඵාචිතාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුත්‍රිකරණීය අපද්‍රව්‍ය

(ඇ) උපදාවකාරී අපද්‍රව්‍ය

(ඇ) පරිග්‍රය අතුරුමෙන් පසු එකතුවන දුව්ලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය

- (ii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ (අ) අයිතමයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග තෙතමනය කාන්දු නොවන එළාස්ටික් හෝ ලෝහ ද්‍රව්‍යකින් සාදන ලද වෙනම බහාලුමක තැබිය යුතු අතර, එය තුළට මැස්සන්, මියන්, කාමින් හෝ යම් වෙනත් සතුන් ඇතුළුවීම වළකමින් නිසි ලෙස පුරක්ෂිත කර තැබිය යුත්තේ ය. අනෙකුත් අපද්‍රව්‍ය සුදුසු යම් බුදුනකට හෝ වෙනත් බහාලුමකට හෝ දැමීය යුත්තේ ය.

- (iii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ (අ), (ඇ) සහ (ඇ) අයිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග තෙතමනය ආර්යාලු නොවන එළාස්ටික් හෝ ද්‍රව්‍යකින් සාදන ලද වෙනම බහාලුමක තැබිය යුතු අතර, එය තුළට මැස්සන්, මියන්, කාමින් හෝ යම් වෙනත් සතුන් ඇතුළුවීම වළකමින් නිසි ලෙස පුරක්ෂිත කර තැබිය යුත්තේ ය. අනෙකුත් අපද්‍රව්‍ය සුදුසු යම් බුදුනකට හෝ වෙනත් බහාලුමකට හෝ දැමීය යුත්තේ ය.

- (iv) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස එළවුල් හා පළතුරු වෙළඳසැල් යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ එළවුල් හා පළතුරු ගබඩා කර ඇති හෝ විකිණීමට තබා ඇති ස්ථානයකි.

මස්, මාඟ, කුකුලමස් හෝ බින්තර වෙළඳ කුටි

14. (i) තත් කාර්යය සඳහා ලේකම් විසින් නිකත් කරනු ලැබූ බලපැවත්‍යක් ප්‍රකාර එහි සඳහන් ස්ථානයේ දී කිසිම තැනැත්තෙක් ගෝසාතක ආදාළපනතේ විධිවිධාන යටතේ අවසරලත් සතුන් හෝ පක්ෂීන් හැරුණුවීට වෙනත් කිසිම සතෙකු හෝ පක්ෂීයෙකු සාතනය නොකළ යුත්තේ ය.

- (ii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තිය යටතේ නිකත් කරනු ලබන සැම බලපැවත්‍යකම සාතනය කරනු ලැබූ හැකි සත්‍යාගේ හෝ පක්ෂීයාගේ වර්ගය, සාතකාගාරය ඉදිකරනු ලැබූ යුතු ආකාරය, පිරිසිදු කිරීමට හා මිනිස් පරිහාස්‍ය පරිග්‍රයට නොගත්තා ලේ, අතුණු බහන් හා වෙනත් කොටස් ඉවත් කිරීමට අදාළ කොන්දේසි සහ සහාව යෝග්‍යයි කළේනා කරන වෙනත් කොන්දේසි විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුත්තේ ය.

- (iii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තිය යටතේ බලපැවත්‍යක් නිකත් කිරීම සඳහා කළින් කළට සහාව විසින් තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ලේකම් විසින් අයකරනු ඇති අතර, එම ගාස්තුව බලපැවත්‍ය නිකත් කරනු ලබන අවස්ථාවේදී ගෙවිය යුතුවේ.

- (iv) මස්, කුකුල් මස්, මාඟ හෝ බින්තර අලෙවී කිරීම සඳහා ඇති කුටියක හිමිකරු හෝ එම ව්‍යාපාරය කරගෙන යන අය හෝ ඔවුන්ගේ අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තෝරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.

(අ) මිනිස් පරිහාස්‍ය පරිග්‍රයට නූසුපුසු සත්ව මළකුණු හෝ මළකුණුවල කොටස් හෝ බින්තර

(ඇ) ප්‍රතිඵාචිතාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුත්‍රිකරණීය අපද්‍රව්‍ය

(ඇ) උපදාවකාරී අපද්‍රව්‍ය

(ඇ) පරිග්‍රය අතුරුමෙන් පසු එකතුවන දුව්ලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය

- (v) තෝරා වෙන් කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය වෙනම හාර්තයක හෝ වෙනත් බහාලුමක තැබිය යුත්තේ ය. මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iv) වැනි උපවගන්තියේ (අ) අධිතමයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග තෙතමනය කාන්දු නොවන බහාලුමක් ඇතුළත තැබිය යුතු අතර එම බහාලුමට මැස්සන්, මියන්, කෘමින් හෝ වෙනත් සතුන් ඇතුළුවීම වළක්වීන් එය නිසි ලෙස සුරක්ෂිත කර තැබිය යුත්තේ ය.
- (vi) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iv) වැනි උපවගන්තියේ (අ) (ආ) සහ (ඇ) අධිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග අවසරලන් අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කරන්නෙකුට හාරදිය හැකිය. එස් හාරදෙනු නොලැබූ යම් අපද්‍රව්‍යයක් මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iv) වැනි උපවගන්තියේ (ඇ) අධිතමයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ගය ද සමග සහාව විසින් කළින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ගෙවීම මත දුර්ගත්යය පැතිර යාමට පෙර නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කරන්නෙකුට හාරදිය යුත්තේ ය.
- (vii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අන්තර්වර්ගක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මස, මාල, කුකුල් මස් හෝ බිත්තර වෙළඳකුවිය යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ මෙම දුව්‍ය අමෙලට් කිරීමේ කාර්යය සඳහා ගබඩාකර ඇති හෝ අලෙවිය සඳහා තබා හෝ නිරාවරණය කර හෝ ඇති ස්ථානයකි.

පදිංචි වෙළඳාම

15. (i) අපද්‍රව්‍ය ජනනය වන්නාවූ ව්‍යාපාරයක් කරගෙන යන පදිංචි වෙළෙන්දෙක් ලේඛකම් විසින් අනුමත කරනු ලබන ප්‍රමිතින්ට අනුකූලව එම අපද්‍රව්‍ය දැමීම සඳහා බදුනක් හෝ බහාලුමක් තබාගත යුත්තේ ය. එවැනි කිසිම අපද්‍රව්‍යයක් පදිංචි වේදිකාවේ, මහා මාරුගයේ හෝ පොදු ස්ථානයක නොදැමීය යුත්තේ ය.
- (ii) පදිංචි වෙළෙන්දෙක් වාහනවල හෝ පදිංචියින්ගේ ගමනාගමනයට බාධා ඇති වන ආකාරයෙන් බදුනක් හෝ වෙනත් බහාලුමක් නොතැබිය යුත්තේ ය.
- (iii) සැම පදිංචි වෙළෙන්දෙක්ම ඔහුගේ ව්‍යාපාරය හේතුවෙන් ජනනය වන්නාවූ අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තෝරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.
- (අ) ආනාර අපද්‍රව්‍ය සහ වෙනත් ජේවුල් අපද්‍රව්‍ය
  - (ආ) ප්‍රතිඵාවනාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුතුකරණීය අපද්‍රව්‍ය
  - (ඇ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය
- (iv) තෝරා වෙන් කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය වෙනම බදුනක් හෝ වෙනත් බහාලුමක් තුළට දැමීය යුත්තේ ය. මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (ii) වැනි උපවගන්තියේ (ආ) අධිතමයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇත්තා වූ කෘමින්, මියන් හෝ සතුන් විසින් කා දමනු ලැබිය හැකිකාවූ අපද්‍රව්‍ය ආරක්ෂාකාරී බහාලුමක අභ්‍යන්තරයෙන් තැබිය යුතු අතර අමතර අපද්‍රව්‍ය දැමීමට අවශ්‍ය වන විට හැර එය වසා තැබිය යුත්තේ ය.
- (v) සැම පදිංචි වෙළෙන්දෙක්ම මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iii) වැනි උපවගන්තියේ (ඇ) හා (ආ) අධිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කරන්නෙකුට හෝ මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iii) වැනි උපවගන්තියේ (ඇ) අධිතමයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග ද සමග නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කරන්නෙකුට දෙනීනිකව හාරදිය යුත්තේ ය. ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යනු නොලබන අවස්ථාවේ අපද්‍රව්‍ය බඳුන් හෝ බහාලුම් පදිංචි වේදිකාවක පාර අධිනේ හෝ මහා මාරුගයේ නොතැබිය යුත්තේ ය.
- (vi) සැම පදිංචි වෙළෙන්දෙක්ම අපද්‍රව්‍ය බදුන් හෝ බහාලුම් නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කරන්නෙකුට හාරදීමට පෙර සහාව විසින් කළින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ගෙවීය යුත්තේ ය.
- (vii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අන්තර්වර්ගක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මස "පදිංචි වෙළෙන්දා" යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ පදිංචි වේදිකාවේ හෝ පාර අධිනේ හාන්ඩ් විකුණන්නා වූ හෝ සේවාවක් සපයන්නා වූ හෝ තැනැත්තෙකි.

කර්මාන්තකාල

16. (i) සැම කර්මාන්තකාලා හිමිකරුවෙක්ම හෝ තිශ්පාදකයෙක්ම කර්මාන්තකාලා පරිග්‍රය කුල ජනනය වන්නාවූ අපද්‍රව්‍ය එක්කාපු කර පහත දැක්වෙන ආකාරයට තොරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.
- (අ) ජේව ඒරුණතිය අපද්‍රව්‍ය
- (ආ) ප්‍රතිඵාචිතාකරණීය සහ ප්‍රතිව්‍යීකරණීය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය
- (ඇඇ) පරිග්‍රය අනුගැමෙන් පසු එකතුවන දුවිලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය
- (ii) මෙම අනුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ (අ) හා (ආ) අයිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයන් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට හාරදිය හැකිය. එසේ හාරදෙනු නොලැබූ යම් අපද්‍රව්‍යක් සහාව විසින් කළින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ලේකම්ට ගෙවීම මත නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට හාරදිය යුත්තේ ය.
- (iii) 1980 අංක 17 දරන ජාතික පාරිභාරික පනත යටතේ එම ව්‍යාපාරය සඳහා නිකුත් කරනු ලබන පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයේ දක්වා ඇති කොන්දේසිවලට අනුකූලව උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කළ යුතු වන්නේ ය.
- (iv) මෙම අනුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස "කර්මාන්තකාලාව" යන්නට 1942 අංක 45 දරන කර්මාන්තකාලා ආදාළ වන්නේ ය.

කැනීම, ඉදිකිරීම සහ කඩා දැමීම

17. (i) යම් විවිධක්, පාරක් හෝ පොදු ස්ථානයක් කනින හෝ යම් තීරුමක් ඉදිකරන හෝ කඩාමන සැම තැනැත්තෙක්ම එමගින් ජනනය වන්නා වූ අපද්‍රව්‍ය සුදුසු ආකාරයකින් එකී පරිග්‍රයෙන් ඉවත් කරන තෙක් පරිග්‍රය ඇතුළත හෝ ලේකම් විසින් අනුමත කරනු ලබන ස්ථානයක හෝ ගබඩා කළ යුත්තේ ය.
- (ii) මෙම අනුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උප වගන්තියේ සඳහන් වන අපද්‍රව්‍ය සහාව විසින් කළින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ලේකම්ට ගෙවීම මත නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට හාරදිය යුත්තේ ය.
- (iii) පද සම්බන්ධය අනුව අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස ;

"මෙම අනුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා කැනීම, ඉදිකිරීම හා කඩා දැමීම යන ක්‍රියාවක තියුණු සැම තැනැත්තෙකු" යන්නට සේවා යෝජකයෙකු විසින් එම සේවය සඳහා තියුණු කරනු ලැබූ යම් තැනැත්තෙකුද ඇතුළත් වේ.

"අපද්‍රව්‍ය" යන්නට ඉදිකිරීමේදී ගොඩනැගිලි දුවත් හාවිතයෙන් ජනනය වන්නා වූ පස්, මඩ, දුවිලි හා අපද්‍රව්‍ය සහ යම් ඉදිකිරීමක් කඩා දැමීමේදී ජනනය වන්නා වූ අපද්‍රව්‍ය ඇතුළත් වේ.

18. (i) ගැස්, විදුලිය, ජලය දුරකථන පහසුකම් හෝ වෙනත් පොදු පහසුකම් සැපයීම සඳහා යම් විවිධක්, පාරක් හෝ පොදු ස්ථානයක් කනින යම් තැනැත්තෙක් ලේකම්ගෙන් ලිඛිතව පූර්ව අනුමැතිය ලබාගත යුත්තේ ය.
- (ii) ඉහත (i) වැනි උපවගන්තිය යටතේ අනුමැතිය දීමට පෙර ලේකම් විසින් අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම සඳහා ඉල්ප්‍රමිකරු විසින් යොදා ඇති වැඩිහිටිවෙල, යෝජිත කාර්යය නිමවීමෙන් පසු පාරේ හෝ පොදු ස්ථානයක තාවකාලිකව තැබීමට සිදුවිය හැකි අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය සහ ඉල්ප්‍රමිකරු එකී අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම අතපසු කරයි නම් එය ඉවත් කිරීමට අවශ්‍ය වන පිරිවැය ද සැලකිල්ලට ගත යුත්තේ ය. අනුමැතිය ලබාදීමට පෙර ඉල්ප්‍රමිකරු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැයට සමාන වූ මුදලක් තැනැපතුවක් වශයෙන් ගෙවීම අවශ්‍ය වන්නේ ය.
- (iii) යම් තැනැත්තෙකු අපද්‍රව්‍ය මුළු ප්‍රමාණය හෝ එයින් කොටසක් හෝ ඉවත් කිරීමට අපොහොසත් වෙනම හෝ ඉවත් කිරීම අතපසු කරයි නම් ලේකම් විසින් තීරණය කරනු ලබන ආකාරයට එකී අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය ඉවත් කරනු

ලැබිය යුතු අතර එහි ප්‍රතිච්‍රියක් ලෙස දැරීමට සිදුවන වියදම (ii) වැනි උප වගන්තිය යටතේ තැන්පත් කරනු ලබන මුදල්වලට හිලවී කරනු ලැබේ.

ආරෝග්‍යභාලා

19. (1) ආරෝග්‍යභාලාවක හිමිකරු පරිග්‍රය කුළ ජනනය වන්නා වූ අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තොරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.

- (අ) ආභාර අපද්‍රව්‍ය සහ වෙනත් ජේවුල් අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) ප්‍රතිභාවිතාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුත්කරණීය අපද්‍රව්‍ය
- (ඉ) මෙම උප වගන්තියේ (ඇ) අධිතමයේ සඳහන් අපද්‍රව්‍ය වර්ගය හැර වෙනත් අපද්‍රව්‍ය
- (ඊ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය
- (ඉ) පරිග්‍රය අතුරුමෙන් පසු එකතුවන දුවිලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය

- (ii) (i) වැනි උපවගන්ති යටතේ (අ) සහ (ඇ) අධිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග වෙනම බහාපුම්වල තැන්පත් කර ඒවා ඉවත් කරනු ලබන තෙක් යෝග්‍ය ස්ථානයක ගබඩා කළ යුත්තේ ය. (i) වැනි උපවගන්ති යටතේ (ඇ) සහ (ඉ) අධිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග ඒ සඳහාම විශේෂයෙන් සාදන ලද බෙදුනක හෝ බහාපුමක තැන්පත් කළ යුතු අතර ඒ සඳහා වෙන් කරනු ලැබූ ස්ථානයක තැබේ යුත්තේ ය. 1980 අංක 47 දරන පාතික පාරිඛරික පනත යටතේ එම ආරෝග්‍යභාලාවලට තිකුත් කරනු ලැබූ පරිසර ආරක්ෂණ බලපුතුයේ දක්වා ඇති කොන්දේකිවලට අනුකූලව එම අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කළ යුත්තේ ය.
- (iii) (i) වැනි උපවගන්තියේ (ඇ) හා (ඇ) අධිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නෙකුට හෝ සහාව විසින් කිලින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ගෙවීම මත නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නෙකුට භාරදිය යුත්තේ ය.
- (iv) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ පද සම්බන්ධය අනුව අන්තර්ජාලක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස :

“ආරෝග්‍යභාලාව” යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ යම් රෝගයකින් හෝ දුබලනාවයකින් පෙළෙන තැනැත්තන් හෝ සතුන් පිළිගැනීම ඔවුන්ට සාත්ත්‍ර කිරීම සහ ප්‍රතිකාර කිරීම සඳහා යොදා ගනු ලබන හෝ යොදා ගැනීමට අපේක්ෂා කරනු ලබන යම් පරිග්‍රයක් (කුමන ආකාරයෙන් විසින් පරිග්‍රයක් නිවාසයක්, සායනයක්, වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථානයක් මාතා නිවාසයක් සහ සත්ත්ව රෝගලක්/සත්ත්ව සායන රට ඇතුළත් වේ.

“උපද්‍රවකාරී ආරක්ෂණ අපද්‍රව්‍ය” යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ සායනික අපද්‍රව්‍ය, ගරීර කොටස්, වැදුමස්, ආසාදනය වන සූළු හා අතිශයින්ම ආසාදනය වන සූළු අපද්‍රව්‍ය හා උල් කටුය.

වෙනත් පරිග්‍රයන්

- 20. (i) අංක 8 සිට 19 දක්වා වන අතුරු ව්‍යවස්ථාවන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර තොමැති ව්‍යපාරයක් කරගෙන යන යම් තැනැත්තෙක් හෝ මහජනතාවගේ සහභාගිත්වය ඇතිව පොදු, ආගමික, සමාජයීය, සංජ්‍යකාතික හෝ අධ්‍යාපතික ත්‍රියාකාරකමක් සංවිධානය කරන හා ත්‍රියාත්මක කරන යම් තැනැත්තෙක් එකී ත්‍රියාකාරකම නිසා හෝ එවැනි ආයතනයක් පවත්වාගෙන යාම නිසා ජනනය වන අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තොරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.

  - (අ) ආභාර අපද්‍රව්‍ය සහ වෙනත් ජේවුල් අපද්‍රව්‍ය
  - (ඇ) ප්‍රතිභාවිතාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුත්කරණීය අපද්‍රව්‍ය
  - (ඊ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය
  - (ඉ) පරිග්‍රය අතුරුමෙන් පසු එකතුවන දුවිලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය

කාර්ය සටහනක් පිළියෙල කිරීම සහ ප්‍රසිද්ධ නිවාඩු දිනයන්හි අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කිරීම සඳහා වන කොන්දේසි එම කාර්ය සටහනට ඇතුළත් කිරීම.

(එ) බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නන්ට වෙනම හාරදෙනු නොලැබූ යම් වෙන් කරන ලද අපද්‍රව්‍යක් කාර්ය සටහනට අනුව තියෙන් වේලාවට එක්රේස් කිරීම.

(උ) බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නන්ට හාරදෙනු නොලැබූ අන්තරායකාරී අපද්‍රව්‍ය සහ වෙනත් යම් අපද්‍රව්‍ය සනීපාරක්ෂක ආකාරයෙන් ප්‍රවාහනය කිරීම.

(ඌ) අන්තරායකාරී අපද්‍රව්‍ය හෝ ලේකම්වරයා විසින් තියම කරන ලද වෙනත් යම් අපද්‍රව්‍ය වර්ග හැර වීමි අතුළුමෙන්, කාණු පිරිසිදු කිරීමෙන් සහ පොදු ස්ථාන පිරිසිදු කිරීමෙන් එක්රේස් කෙරෙන අපද්‍රව්‍ය පොදු බක්කිවලින් එක්රේස් කෙරෙන අපද්‍රව්‍ය සහ සභාවේ කම්කරුවන් විසින් එක්රේස් කරනු ලබන අපද්‍රව්‍ය බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට හාරදීම.

(ඍ) ආභාර සහ වෙනත් ජෙවව පිරිණතීය ප්‍රතිඵාචිතාකරණීය අපද්‍රව්‍ය ප්‍රායෝගිකව කළ හැකිතාක් මූලමනින්ම හෝ කොටසක් හෝ සැකසීමට හා පිරියම් කිරීමට වැඩ පිළිවෙළක් ද ඇතුළත්ව නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නන් විසින් එක්රේස් කරනු ලබන, වෙන් කරන ලද, අපද්‍රව්‍ය සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමට සහ එම ක්‍රියාත්මකයෙන් ප්‍රතික්ෂේප වන හා මෙම අපද්‍රව්‍ය වර්ගවල වෙනත් අවධේෂ අපද්‍රව්‍ය ලේකම් අනුමත කරන ආකාරයට බැහැරලිමට යෝගා පියවර ගැනීම.

(ඎ) මධ්‍යම පරිසර අධිකාරය සමග සාකච්ඡා කර ලේකම් විසින් අනුමත කරනු ලබන ආකාරයට සියලුම අන්තරායකාරී අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම.

(ඏ) 1980 අංක 46 දරන ජාතික පාරිභාශික පනතේ විධිවිධාන අනුව බලපත්‍රයක් හෝ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීම සහ එම බලපත්‍රයේ හෝ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති කොන්දේසිවලට යටත්ව අපද්‍රව්‍ය පිළිස්සීම හෝ සනීපාරක්ෂක බිම් පිරවුමක් පවත්වාගෙන යාම.

(ඐ) අපද්‍රව්‍ය අතුළුම, එක්කාසු කිරීම, තෝරා වෙන් කිරීම, මාරු කිරීම හා බැහැරලිම යන කාර්යයන් හි නිරතවන සැම සේවකයෙකුට සුදුසු ඇදුම්, අත් ආවරණ, මුඛ ආවරණ සහ බුම් සපන්තු සැපයීම.

(එ) නිවෙසක් හෝ වෙනත් පරිගුණක් ඉදිකිරීම හෝ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා සභාවට ඉල්පුම් පත්‍රයක් ඉදිරිපත් කර ඇති අවස්ථාවකදී ඉදිකිරීම හෝ ප්‍රතිසංස්කරණය නිසා ජනනය වන්නාවූ සහ අපද්‍රව්‍ය බැහැරලන ආකාරය සහ තියෙන් වැඩිය ආරම්භ කරන අදියරේ දී හා නිමෙවීමේදී සක්කරු ගබඩා කරනු, සකසනු හා බැහැරලු ලබන ආකාරය පිළිබඳ විස්තර පරීක්ෂා කිරීම හා අනුමත කිරීම.

(ඒ) සභා පරිගුය සඳහා අභ්‍යන්තර අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීම.

(ඏ) 2000 සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික උපාය මාර්ගය සහ අදාළ නීතියට අනුකූලව සවිස්තර වශයෙන් යටත් පිරිසෙසින් එක් එක් ලින් වර්ෂය ආවරණය කරන හා අවසාන බැහැරලිම සම්බන්ධයෙන් වර්ෂ 03ක් ඉදිරියට ආවරණය කරන සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රියාත්මක සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම, එම සැලැස්ම එය ආවරණය කරන කාලයීමාව අනුව නිරන්තර පදනම මත සභාව විසින් වාර්ෂිකව අනුමත කරනු ලැබීම.

(එ) (ආ) සිට (උ) දක්වා අයිතමයන්හි සඳහන් වන ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් ලැබෙන යම් පැමිණිල්ලක් එය අදාළ වන්නේ උද්දත විය හැකි පිබාවකට නම් දින තුනක් ඇතුළත්ව වෙනත් පැමිණිල්ලක් නම් දින දාහාතරක් ඇතුළත්ව විමර්ශනය කිරීම හා වහාම අවශ්‍ය කටයුතු කිරීම.

අවසර පත්‍ර

23. (ඒ) (ඓ) අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිඵාචිතයට ගන්නා වූ හා ප්‍රතිව්‍යිකරණය කරන්නාවූ හෝ කොමිෂේප්ට්, ජ්‍යෙවාසු හෝ වෙනත් නීපැයුමක් නිරමාණය කරන්නාවූ යම් තැනැත්තෙක් පහත දැක්වෙන කරුණු සපුරාලන්නේ නම් මුහුට සභාව විසින් අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කරනු ඇතේ.

- (අ) සහාව විසින් අනුමත කරන ලද අතුරු ව්‍යවස්ථා ප්‍රකාර නාගරික ප්‍රදේශය ඇතුළත හෝ වෙනත් පළාත් පාලන ආයතන ප්‍රදේශයක හෝ යම් ව්‍යාපාරයක් කරගෙන යාම.
- (ආ) 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනතේ විධිවිධාන අනුව නිකුත් කරනු ලබන පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයක් සතුව තිබේ.
- (ඇ) එක්ස් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය සඳහා සහාව විසින් අනුමත කරන ලද ප්‍රමිතින්ට අනුකූලව ඉදිකරනු ලබන අපද්‍රව්‍ය එක්ස් කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන සැපයීම.
- (ඈ) එක්ස් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය ලේකම් විසින් අනුමත කරනු ලබන පරිදි හා ජනතාවට පිඩාවක් සිදු නොවන සනිපාරක්ෂක කුමාක්‍රයකට ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා වාහන සැපයීම.
- (ඉ) අදාළ ව්‍යාපාරය නගර සහා සීමාවක් ඇතුළත කරගෙන යනු ලබන විවෙකදී සහාව විසින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි එක් අපද්‍රව්‍ය එක්ස් කිරීම සඳහා ගාස්තුවක් ලේකම් ගෙවීම මත අපද්‍රව්‍ය සැකසීමේදී හෝ පිරියම් කිරීමේදී අවශේෂ වන්නාවූ හෝ ප්‍රතික්ෂේප වන්නා වූ හෝ අතුරු නිෂ්පාදන වශයෙන් තීරණය කෙරෙන්නා වූ අපද්‍රව්‍ය සහාව විසින් අනුමත කරනු ලබන පරිදි සහාවට භාරදීමට එකතුවීම.
- (ii) සහාව අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කළ විවෙක හෝ නිෂ්පාදන කළ විවෙක ඉල්ප්‍රමිකරු ඉල්ලා සිටියෙනාත් එසේ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට හා නිෂ්පාදන කිරීමට හේතු බලපත්‍රය සඳහා ඉල්ප්‍රමිපත්‍රය ලැබේ දින 30ක් ඇතුළත් ලිඛිතව ඉල්ප්‍රමිකරුට දැනුම් දිය යුත්තේ ය.
- (iii) ලේකම් විසින්, වලංගු කාල පරිවිෂේෂය තුළ එක්ස් කිරීමට අවසර දෙනු ලබන අපද්‍රව්‍ය වර්ගය හෝ වර්ග එක් අපද්‍රව්‍ය එක්ස් කිරීමට අවසර දෙනු ලබන ප්‍රදේශය සහ වෙනත් සුදුසු කොන්දේසි අවසර පත්‍රයේ දැක්වීම් යුත්තේ ය.
- (iv) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උප වගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ත්‍යා තොකරන අවස්ථාවකදී මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාව යටතේ නිකුත් කරනු ලැබූ අවසර පත්‍රය අවලංගු කළ යුත්තේ ය.
- (v) (iv) වැනි උප වගන්තියේ විධිවිධාන යටතේ අවසර පත්‍රයක් අවලංගු කරනු ලැබූ අවස්ථාවකදී කිසි තැනැත්තෙක් අපද්‍රව්‍ය එක්ස් කිරීම හෝ ලබා ගැනීම හෝ තොකල යුත්තේ ය. එවැනි අවස්ථාවකදී අවසර පත්‍රය අවලංගු කරනු ලැබූ බවට ජනතාව දැනුවත් කිරීම පිණිස ලේකම් මාධ්‍ය මගින් ප්‍රමාණවත් ප්‍රවාරයක් ලබාදිය යුත්තේ ය.

අපද්‍රව්‍ය බැහැරලද ප්‍රදේශ

24. සහාව විසින් අපද්‍රව්‍ය බැහැරලදීමේ කාර්යය සඳහා වෙන් කරන ලද ප්‍රදේශයට අවසර නොලත් තැනැත්තෙක් ඇතුළු තොවිය යුතු හා එහි තොගැවුසිය යුතු අතර, එම ප්‍රදේශයේ යම් හාන්චියක්, ද්‍රව්‍යයන් හෝ ඉවත ලද දෙයක් තැනැපත් කිරීම, අවුල් කිරීම, හෝ ඉවත් කිරීම තොකල යුත්තේ ය. කිසිම තැනැත්තෙක් විශේෂයෙන් නියම කරනු ලබන කොන්දේසි වලට යටත්ව සහාව විසින් අවසර දෙනු ලැබූවහාත් මිස සහාව විසින් කළින් කළට නියම කරනු ලැබිය හැකි යම් තහනම් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය තැනැපත් තොකල යුත්තේ ය.
25. අනුමත කිරීමේ යම් කොන්දේසිවලට යටත්ව ලේකම්ගේ සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරීයේ පූර්ව ලිඛිත අනුමැතිය ඇතිව මිස කිසිම තැනැත්තෙක් නගර සහා සීමාවන් ඇතුළත පිහිටි යම් ඉඩමක් හෝ පහසුකමක් එයට පිටස්තර ස්ථානයක ජනනය වන්නාවූ අපද්‍රව්‍ය තැනැපත් කිරීම සඳහා සැපයීම හෝ හාවිතා කිරීම තොකල යුත්තේ ය.

වෙනත්

26. (i) ලේකම්ට හෝ ඔහු විසින් ලිඛිතව බලය දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තෙකුට සියලු සාධාරණ වේවලාවන්හිදී යම් පරිග්‍රයකට ඇතුළුවීමට සහ එහි හිමිකරු, පදිංචිකරු, භාරකරු, කළමනාකරු හෝ එහි ව්‍යාසය කරන්නාවූ හෝ සේවය කරන්නාවූ යම් තැනැත්තෙක් ලේකම්ට හෝ යම් බලයලත් නිලධාරීයෙකුට අවශ්‍ය කරන තොරතුරු ඉදිරිපත් කළ යුත්තේ ය.
- (ii) එම පරිග්‍රයේ හිමිකරු, පදිංචිකරු, භාරකරු, කළමනාකරු හෝ එහි ව්‍යාසය කරන්නාවූ හෝ සේවය කරන්නාවූ යම් තැනැත්තෙක් ලේකම්ට හෝ යම් බලයලත් නිලධාරීයෙකුට අවශ්‍ය කරන තොරතුරු ඉදිරිපත් කළ යුත්තේ ය.

- (iii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථා යටතේ ලේකම්ට හෝ බලයලත් නිලධාරියෙකුට සිය බලතල හාවිතා කිරීමෙහිලා කිසිම තැනැත්තෙක් බාධා නොකළ යුත්තේ ය.
27. සහාව විසින් කළින් කළට ගනු ලබන තිරණ අනුව, මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථා ක්‍රියාත්මක කරන යම් බලයලත් නිලධාරියෙකුට දිරිගැනීම් පිරිනම්නු ලැබේය හැකිය.
28. මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවන්හි යම් විධිවිධානයක් උල්ලාසනය කරන යම් තැනැත්තෙක් නගර සහා ආදාපනත ප්‍රකාර වරදකට වරදකරු වන්නේ ය.

අර්ථ නිරුපනය

29. මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවන්හි කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අන්තාර්ථියක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස :
- “අපදුව්‍ය හෝ සන අපදුව්‍ය” යන්නෙන්, ඒවා ඉවත දැමු තැනැත්තාට පරිහැරන වටිනාකමක් නොමැති ද්‍රව්‍ය අදහස් වන අතර රෝඩු, කසල, විටි ගුද්ධ කිරීමේදී එකතුවන අපදුව්‍ය, දුව්ලි, පස්, මධ්‍ය සහ අඟ ද අදහස් කෙරේ.
- “ආහාර අපදුව්‍ය” යන්නෙන් මිනිස් පරිහැරනය සඳහා පාවතිවියට ගත නොහැකි මස්, මාඟ, කුකුල් මස්, ඩින්තර, එළව්ල, පළතුරු සහ වෙනත් ආහාර ද්‍රව්‍ය අදහස් කෙරේ.
- “උපදුවකාරී අපදුව්‍ය” යන්නෙන් මහජන සෞඛ්‍යයට හෝ පරිසරියට හානි දායක වන විෂ සහිත, දැවෙන සුළු, ප්‍රතිත්‍රියා දක්වන සුළු, රෝග කාරක, විකිරණයිලි ස්වභාවයේ අපදුව්‍ය අදහස් කෙරේ.
- “ප්‍රතිඵාවනිකරණීය අපදුව්‍ය” යන්නෙන් සේදීමෙන් විෂ්විත නැසීමෙන් හෝ වෙනත් ක්‍රමයක් පිරිසිදු කිරීමෙන් පසුව උපයෝගි කරන හැකි අපදුව්‍ය අදහස් කෙරේ.
- “ප්‍රවාහනය” යන්නෙන් මිනිස් සත්ව හෝ යාන්ත්‍රික බලයකින් ක්‍රියා කරන යම් ආකාරයේ ප්‍රවාහන මාධ්‍යයක් යොදා ගෙනිමින් අපදුව්‍ය එක්රේස් කරනු ලබන ස්ථානයේ සිට ඒවා සැකසීම, පිරියම් කිරීම හෝ බැහැරලිම සඳහා ඇති ස්ථානය වෙත ගෙනයාම අදහස් කෙරේ.
- “බක්කිය/බදුන් හෝ වෙනත් බහාලුම්” යන්නෙන් අතුරු ව්‍යවස්ථාවන්හි දක්වා ඇති අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව අපදුව්‍ය ගබඩා කිරීම, මූහා හැරීම, එක්රේස් කිරීම හෝ ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා හාවිතා කරනු ලබන යම් බක්කියක්, බදුනක්, උරයක්, මල්ලක් හෝ වෙනත් බහාලුමක් අදහස් කෙරේ.
- “බලයලත් එක්රේස් කරන්නා” යන්නෙන් අපදුව්‍ය එක්රේස් කිරීමට හෝ ලබා ගැනීමට ලේකම්ගෙන් අවසර පත්‍රයක් ලබාගන්නා තැනැත්තෙකු අදහස් කෙරේ.
- “බලයලත් නිලධාරී” යන්නෙන් මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථා යටතේ වන රාජකාරී ඉටු කිරීමට හෝ කරගෙන යාමට ලේකම් විසින් ලිඛිතව බලය දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තෙකු අදහස් කෙරේ.
- “බලයලත් ප්‍රතිඵාවනිකරණය” යන්නෙන් ප්‍රතිඵාවනිකරණය නොකරන ලද්දාවූත්, ප්‍රතිව්‍යුත්‍රිකරණය නොකරන ලද්දාවූත් සියලුම අපදුව්‍ය ස්ථිරව රුධිම්මට අදහස් කරනු ලබන ඉඩමෙක මතුපිට හෝ ඇතුළත හෝ තැනැපත් කිරීම අදහස් කෙරේ.
- “මරු කරන ස්ථානය” යන්නෙන් සහාව විසින් මේ කාර්යය සඳහා නියම කරනු ලබන ස්ථානයක් අදහස් කෙරෙන අතර ඒ ස්ථානයෙහි සිට යම් ප්‍රතිව්‍යුත්‍රිකරණ, සැකසුම් කරන, පිරියම් කරන හෝ බැහැරලිම කරන පහසුකමක් වෙත අපදුව්‍ය ප්‍රවාහනය කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි දියුණු කිරීමේ කාර්යය සඳහා අපදුව්‍ය වඩා කුඩා ප්‍රමාණයෙන් වාහනවලින් වඩා ලොකු ප්‍රමාණයේ වාහනවලින් වඩා ලොකු ප්‍රමාණයේ වාහනවලට මාරු කිරීම එහිදි සිදු කෙරේ.
- “තැනැත්තා” යන්නෙන් සංස්ථාගත හෝ සංස්ථාගත නොවන සමාගමක් හෝ පුද්ගලයින්ගේ සම්බන්ධයක් හෝ මුළුල්ලක් අදහස් කෙරේ.
- “නාගරික අපදුව්‍ය එක්රේස් කරන්නා” යන්නෙන් බක්කිවලින් හෝ බහාලුම්වලින් අපදුව්‍ය අතුරා දැමීම, එක්රේස් කිරීම, ලබාගැනීම හෝ ඉවත් කිරීම සඳහා සහාව විසින් යොදවනු ලැබූ සේවකයෙකු හෝ මේ කාර්යයන් ඉටුකිරීමට සහාව සමග කොන්ත්‍රාත්තුවකට ඇතුළු වී සිටින තැනැත්තෙකු අදහස් කෙරේ.

“වෙන් කිරීම” යන්නෙන් මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවන්හි යොදා ඇති ප්‍රහේදයන්ට අනුකූලව අපද්‍රව්‍ය විවිධ වර්ගවලට තෝරා වෙන් කිරීම අදහස් කෙරේ.

“සැකසීම” යන්නෙන් අපද්‍රව්‍ය ප්‍රයෝගනවත් නිපැයුමක් බවට පරිවර්තනය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය අදහස් කෙරේ.

“සහාව” යන්නෙන් .....නගර සභාව අදහස් කෙරේ.

“නාගරික ප්‍රදේශය” යන්නෙන් නගර සභා ආදාළාපනතේ (255 අධිකාරය) බලය යටතේ ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබූ ප්‍රදේශය අදහස් කෙරේ.

“සනීපාරක්ෂක බිම පිරවුම” යන්නෙන් ඒ හා ආම්‍රිත සමාජයීය, සෞඛ්‍ය සහ පාරසරික බලපෑම අවම කිරීමට ශ්‍රී ලංකාවේ පිළිගත් ප්‍රමිතින්ට අනුකූලව අපද්‍රව්‍ය තුමියකට අවසාන වශයෙන් බැහැර කරලීම අදහස් කෙරේ.

“හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු” යන්නෙන් පරිග්‍රයේ හිමිකරු හෝ හිමිකරු වෙනුවෙන් ඇවෝර්නි බලය දරන යම් තැනැත්තෙකු හෝ හිමිකරු විසින් සිය කරමාන්තය, කරමාන්ත ගාලාව, වත්ත කළමනාකරණයට පත් කරන ලද නියෝජිතයෙකු හෝ හාරකරුවෙකු හෝ කුලියට ලබාගන්නා ඇයෙකු ඇතුළත් වන අතර වෙනත් තැනැත්තෙකුගේ නියෝග යටතේ ක්‍රියා කරන කළමනාකරුවෙකු

10-866/2

උව පළාතේ පළාත් සභාව

සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ සම්මත අතුරු ව්‍යවස්ථා

ප්‍රාදේශීය සභා

1989 අංක 12 දරන පළාත් සභා (ආනුඡාතික විධිවිධාන) පනතේ 2 වැනි වගන්තිය සමග කියවිය යුතු 1952 අංක 6 දරන පළාත් පාලන ආයතන (සම්මත අතුරු ව්‍යවස්ථා) පනතේ 2 වැනි වගන්තිය යටතේ, පළාතේ පළාත් පාලන විෂය භාර අමාත්‍යවරයා වශයෙන් මැවිසින් සම්පාදනය කරනු ලැබූ, පහත දැක්වෙන කෙටුම්පත් අතුරු ව්‍යවස්ථා ඉහත කි වගන්තිය යටතේ මෙසේ ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබේ.

1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 122 වැනි වගන්තිය සමග කියවිය යුතු එකි පනතේ 93 වගන්තිය සහ 126 වැනි වගන්තියේ 9 වැනි උපවගන්තියේ (ආ) සහ (ඇ) තේද්වලින් සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ අතුරු ව්‍යවස්ථා පැනවීමට ප්‍රාදේශීය සභාවලට බලය පැවරී ඇති අතර 1952 අංක 6 දරන පළාත් පාලන ආයතන (සම්මත අතුරු ව්‍යවස්ථා) පනතේ 3 වැනි වගන්තියේ ප්‍රකාර, මෙම සම්මත අතුරු ව්‍යවස්ථා පිළිගෙන වැළඳ ගැනීම සඳහා ..... පළාතේ ප්‍රාදේශීය සභාවලට බලය පැවරී ඇත.

ගැමින්ද රාජපක්ෂ,
උව පළාත් ප්‍රධාන අමාත්‍ය.

උව පළාත් සභාව,
බදුලේ.

සාමාන්‍ය

- මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථා සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ අතුරු ව්‍යවස්ථා ලෙස සඳහන් කරනු ලැබේ.
- ප්‍රාදේශීය සභා සීමාවන් ඇතුළත ප්‍රසිද්ධ ස්ථානයන්හි, පොදුගලික පරිග්‍රයන්හි, වීටිවල, මංමාවත්වල ජනනය වන සන අපද්‍රව්‍ය වෙත් කිරීම, ගබඩා කිරීම, එක්ස්ස් කිරීම, ප්‍රවාහනය කිරීම, මාරු කරන ස්ථාන ක්‍රියාත්මක කිරීම හා පවත්වාගෙන යාම, සැකසීම, පිරියම් කිරීම හා බැහැර කිරීම සම්බන්ධයෙන් වන නියාමනය, අධික්ෂණය, පරීක්ෂාව හා පාලනය සඳහා මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථා පනවනු ලැබේ.

3. ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ පිහිටි යම් පරිග්‍රයක සැම හිමිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම තම පරිග්‍රය අපද්‍රව්‍යවලින් තොර සෞඛ්‍ය සම්පන්න හා ප්‍රසන්න තත්ත්වයෙන් තබා ගත යුත්තේ ය.
4. ප්‍රාදේශීය සභා ප්‍රදේශයේ පිහිටි යම් පරිග්‍රයක හිමිකරු තම පරිග්‍රය ඇතුළත ජනනය වන්නාවූ අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කිරීම, වෙන් කිරීම, ගබඩා කිරීම, ප්‍රවාහනය කිරීම හා බැහැර කිරීම කළ යුත්තේ ය. නැතිනම් මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුකූලව එසේ කරවිය යුත්තේ ය.
5. (i) පරිග්‍රයක සැම හිමිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම ඔහුගේ/ඇයගේ පරිග්‍රය තුළ ජනනය වන්නා වූ සහ අපද්‍රව්‍ය අතුශේමන් හෝ වෙනත් ක්‍රමයක් හාවිතා කරමින් හෝ දෙනිකව නැතිනම් එට වඩා අඩු කාලාන්තරයෙන් එක්රේස් කළ යුත්තේ ය.
- (ii) සැම හිමිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ පුරුවගාමි උපවගන්තිය අනුව එක්රේස් කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය අංක 8 සිට 20 දක්වා වන අතුරු ව්‍යවස්ථාවල විධිවිධානවලට අනුකූලව වෙන් කළ යුත්තේ ය. නැතිනම් එසේ කිරීමට සැලැස්වය යුත්තේ ය.
- (iii) හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු විසින් අපද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීම හෝ මුදාහැරීම සඳහා හාවිතා කරනු ලබන යම් මල්ලක්, උරයක්, විශාල බුද්‍යනක් හෝ වෙනත් බහාලුමක් අංක 8 සිට 20 දක්වා වන අතුරු ව්‍යවස්ථාවල විධිවිධාන යටතේ එක්රේස් කරනු ලැබූ මිණිස හොඳ තත්ත්වයෙන් නඩත්තු කරනු ලැබූය යුත්තේ ය. ඒවා ඉති, සිදුරු, කැඩ් හෝ එකැඩිගට තෙතමනයට නිරාවරණයේම නිසා මොලොක්සී හෝ වෙන යම් හේතුවක් නිසා සාධාරණ ලෙස පරිහරණය කරන විට කඩා වැට්ටෙම හෝ ඩිඩ් යාමට හැකි තත්ත්වයෙන් තිබේ නම් එක්රේස් කරනු ලැබූ මිණිස හාවිතා නොකළ යුත්තේ ය. හිමිකරුවන් හෝ පදිංචිකරුවන් අපේක්ෂා කරන්නේ නම් සභාව විසින් ගනු ලබන තීරණයක් අනුව කොටසක් සහනාධාරයක් වශයෙන් හෝ සම්පූර්ණයෙන්ම සහනාධාරයක් වශයෙන් හෝ එවැනි බහාලුම සභාවෙන්ම සැපයිය හැකි ය.
- (iv) I උප වගන්තියේ විධිවිධානවල සඳහන් ආකාරයට එක්රේස් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය සභාව විසින් කළට තීරණය කර ප්‍රසිද්ධ කරනු ලැබූ සභා බල ප්‍රදේශය තුළ තියාත්මක වන්නා වූ අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කිරීමේ ක්‍රමයට හා කාල සවහනට අනුකූලව හිමිකරු විසින් බැහැර කළ යුත්තේ ය.
- (v) හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු නිවැසියන්ගේ ඇමුත්තන්ගේ හෝ අසල්වැසියන්ගේ සෞඛ්‍ය සෞඛ්‍ය සාධාරණක් තත්ත්වයට හානිකර හෝ අන්තරායකාරී වන අන්දමින් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කිරීම, ගබඩා කිරීම හෝ බැහැරලීම නොකළ යුත්තේ ය.
6. (i) කිසිම තැනැත්තෙක්, විවිධ පාර්ති, මංත්‍රාලයකට, මාවතකට, පැවත්‍රාලයකට, මාවතකට හෝ වෙනත් පොදු ස්ථානයකට හෝ පරිග්‍රයකට හෝ කාණුවකට හෝ ජල මාර්ගයකට හෝ ජලාගායකට හෝ මුහුද්ව අපද්‍රව්‍ය මුදාහැරීම නොකළ යුත්තේ ය.
- (ii) කිසියම් තැනැත්තෙක් සභාබල ප්‍රදේශය තුළ විවාත තුළියක පරිසරයට හානිකර වන අන්දමින් අපද්‍රව්‍ය පිළිස්සීම නොකළ යුත්තේ ය.
- (iii) යම් හිමිකරුවෙක් හෝ පදිංචිකරුවෙක් අංක 7 දරන අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන ප්‍රකාර යම් අපද්‍රව්‍ය වර්ගයක්, මුදාහැරීම, පිරියම් කිරීම. සැකසීම හෝ බැහැරලීම සඳහා අවසර ලබාගැනීමට සිදුවන අවස්ථාවකදී එසේ අවසර ගැනීමට අපොහොසත් වේ නම් ඔහුට/ඇයට එම අපද්‍රව්‍ය බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට හාරදිය හැකි ය.
- (iv) අංක 7 දරන අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන යටතේ සැකසීම, පිරියම් කිරීම හෝ බැහැරලීම හෝ නොකරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය ඉහත (iii) හි විධිවිධාන යටතේ යම් බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකු විසින් එක්රේස් කරන ලද යම් අපද්‍රව්‍ය වර්ගයක් අංක 8 සිට 20 දක්වා වන අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ඉවත් කරනු ලැබූය යුත්තේ ය.
7. (i) යම් පරිග්‍රයක හිමිකරුට හෝ පදිංචිකරුට පහත දැක්වෙන කරුණු සම්බන්ධයෙන් හැර අපද්‍රව්‍ය එතුළතම බැහැර කළ හැකිය.

- (අ) සහාව විසින් එවැනි අපද්‍රව්‍ය බැහැරලිම තහනම් කර ඇති ප්‍රදේශයන්හි
- (ආ) සහාව විසින් නිශ්චිතව නියම කරනු ලැබ ඇති ඇතින් අපද්‍රව්‍ය වර්ග
- (ii) පරිග්‍රෙක හිමිකරුට හෝ පදිංචිකරුට ලේකම්වරයා විසින් අනුමත කරන ලද සැලසුමකට හා ප්‍රමිතියට අනුකූලව ඉදිකරනු ලැබ දහනයක හෝ පෙරුරුවක අපද්‍රව්‍ය පිළිස්සිය හැකිය. නැතිනම් ලේකම්වරයා විසින් අනුමත කරන ලද ආකාරයට අපද්‍රව්‍ය පිරියම් කිරීම, සැකසීම හෝ වැළැලීම කළ හැකිය.
- (iii) යම් හිමිකරුවෙකු හෝ පදිංචිකරුවෙකු "කොමිපෝස්ට් බදුන්" සඳහා ලේකම්වරයා වෙතින් ඉල්ලීමක් කළහොත් ඒ හිමිකරුට හෝ පදිංචිකරුට එම කොමිපෝස්ට් බදුන් නඩත්තු කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ඉඩකඩික් පරිග්‍රය තුළ තිබේ නම් ලේකම්වරයා එම කොමිපෝස්ට් බදුන්වල පිරිවැයෙන් කොටසක් හෝ මුළුමනින්ම හෝ සහනාධාරයක් වශයෙන් ලබාදෙමින් එම කොමිපෝස්ට් බදුන් හිමිකරුට හෝ පදිංචිකරුට සපයනු ඇත.
- (iv) හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු පරිග්‍රය ඇතුළත එකතුවන 'ගෙවනු අපද්‍රව්‍ය' හැකිනාන් දුරට ලේකම්වරයා විසින් අනුමත කරන ලද ආකාරයට සැකසීම හෝ පිරියම් කිරීම හෝ කළ යුත්තේ ය. එම හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු ඉතිරිවන යම් ගෙවනු අපද්‍රව්‍යයක් වෙතම් එය බැහැරලිමට ඇති අපද්‍රව්‍යවල ස්වභාවය සැලකිල්ලට ගෙන සහාව විසින් කළින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි නියමිත ගාස්තුවක් ගෙවීම මත ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශයේ අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නාට හාරදිය යුත්තේ ය.
- (v) වීටියක හෝ මංමාවතක යාබද්ධ පිහිටි යම් ගසක්, හෝ ගසක කොටසක් කපන යම් තැනැත්තෙක් වහාම එය ඉවත් කළ යුත්තේ ය. නැතිනම් ඉවත් කිරීමට සැලැස්සිය යුත්තේ ය. එසේන් නැතිනම් ප්‍රාදේශීය සහාව විසින් තීරණය කරනු ලබන ගෙවීමක් මත ප්‍රාදේශීය සහාවේ හාරකරුට හාරදිය යුත්තේ ය.
- (vi) සැම තැනැත්තෙක්ම මුහුගේ/ඇයගේ පාලනය යටතේ සිටින යම් සතෙකු වීටියක, මංමාවතක හෝ පොදු ස්ථානයක මළපන කිරීම වැළැක්වීමට පියවර ගත යුත්තේ ය. එසේ මළපන කරනු ලැබුවහාත් අංක 8 සිට 20 දක්වා වන අතරු ව්‍යවස්ථාවලට අනුකූලව එය පවතු කොට බැහැරලිම ඒ තැනැත්තාගේ වගකීම වන්නේ ය.
- (vii) කිසිම තැනැත්තෙක් ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය තුළ කුමන වර්ගයක හෝ අපද්‍රව්‍යයක් වාහනයක සිට වීටියකට, මංමාවතකට හෝ පොදු ස්ථානයක මළපන කිරීම වැළැක්වීමට සිටින යම් කෙනෙක් මුහුගේ/ඇයගේ පරිග්‍රයේ ජනනය වන සහ අපද්‍රව්‍ය හා මුදාහරිනු ලබන ද්‍රව්‍ය, පිරියම් කරනු ලබන හා සකස් කරනු ලබන ආකාරය පිළිබඳ විස්තර මුහුගේ/ඇයගේ අයදුම් පත්‍රයේ ඇතුළත් කළ යුත්තේ ය.

නිවාස පරිග්‍රයන්

8. (i) සැම හිමිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම ඇතුළුගැමෙන් හෝ වෙනත් ක්‍රමයකින් එකතු කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන පරිදි තෝරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.
- (අ) ආහාර අපද්‍රව්‍ය හා වෙනත් ජීවී ජීවී ප්‍රජාතාන්ත්‍රික අපද්‍රව්‍ය
- (ආ) ප්‍රතිඵාවනාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුත්‍රිකරණීය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) සතුන්ගේ මළකුණු, ගේර කොටස් සහ අසුම්
- (ඉ) පරිග්‍රය ඇතුළුගැමෙන් පසු එකතුවන දුවේලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය
- (ii) සැම හිමිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම එසේ තෝරා වෙන් කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය වෙන වෙනම මළුවලට, බදුන්වලට හෝ වෙනත් බහාලුම්වලට දැමීය යුතු අතර, ඒවා ඉවත් කරනු ලබන තෙක් ඒ සඳහා වෙන් කර ඇති

ස්ථානයක තැබිය යුත්තේය. ආහාර අපද්‍රව්‍ය හා ජේව් ජීරණනීය අපද්‍රව්‍ය තෙතමනය කාන්දු නොවන ද්‍රව්‍යයෙන් සාදනු ලැබූ සහ මියන්, කාමීන් හා අනෙකුත් සතුන් ඇතුළුව්ම වළකමින් නිසි පරිදි වසනු ලැබූ බහාලුමක තැබිය යුත්තේය. සතුන්ගේ මළකුණු ගරීර කොටසක් හෝ අසුවී ආග්‍රිත අපද්‍රව්‍ය, බැහැරලිය යුතු අපද්‍රව්‍යවල ස්වභාවය සැලකිල්ලට ගෙන ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය සඳහා කළින් කළට සහාව විසින් කිරීණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ලේකම්වරයා වෙත ගෙවීම මත ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශයේ අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට හාරදි යුත්තේය.

- (iii) සැම හිමිකරුවෙකුටම හෝ පදිංචිකරුවෙකුටම (i) ජේදයේ (අ) සහ (ආ) අයිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයන් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට හාරදි යැතිය. හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු එසේ කිරීමට අපාභාසාසන් වන්නේ නම් මහු/ඇය (ඇ) අයිතමයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ගය ද සමඟ අදාළ අපද්‍රව්‍ය ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට හාරදි යුත්තේය. නැතිනම් ප්‍රාදේශීය සහාව විසින් එක් එක් අපද්‍රව්‍ය වර්ගය සඳහා ඉදිකරනු ලැබූ ඇති බක්කිවල හෝ එවැනි අපද්‍රව්‍ය සඳහා සහාව විසින් සපයනු ලැබ ඇති බහාලුම්වල හෝ තැන්පත් කළ යුත්තේය.
9. (1) කුලී නිවැසියන් ගණනාවක් සහිත බහු මහල් ගොඩනැගිල්ලක සැම අයිතිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම මුළුන්ගේ අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන අයුරු තෝරා වෙන් කළ යුත්තේය :
- (අ) ආහාර අපද්‍රව්‍ය හා වෙනත් ජේව් ජීරණනීය අපද්‍රව්‍ය
  - (ආ) ප්‍රතිඵාටිතාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුතිකරණීය අපද්‍රව්‍ය
  - (ඇ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය
  - (ඇ) සතුන්ගේ මළකුණු, ගරීර කොටස් සහ අසුවී
  - (ඉ) පරිශ්‍රය අතුරුමෙන් පසු එකතුවන දුව්ලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය
- (ii) (i) වැනි ජේදයේ නිශ්චිතව සඳහන් කර ඇති ගොඩනැගිල්ලක අයිතිකරු හෝ පදිංචිකරු, සහාපතිවරයා විසින් අනුමත කරන දේ ප්‍රමිතින්ට හා පිරිවිතරයන්ට අනුකූලව තුන් වර්ගය බදුන් හෝ බහාලුම් සැපයිය යුතු අතර ඒවා පවතුව හා සනිපාරක්ෂක තත්ත්වයෙන් නඩත්තු කළ යුත්තේය.
- (iii) (i) වැනි උප වගන්තියේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති ගොඩනැගිල්ලක හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු (ii) වැනි උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූල විමට අපාභාසන් වන අස්ථාවකදී එළෙකම්වරයා විසින් දැනුම් දැනු ලබන දිනයකදී, හෝ රට පෙර අදාළ බදුන් හෝ බහාලුම් සපයන ලෙසට හිමිකරුට හෝ පදිංචිකරුට නියම කිරීමට සහාපතිවරයාට බලය ඇත්තේය. එළෙකම්වරයාගේ නියමයන් අනුව ක්‍රියාකාරීම හිමිකරුගේ හෝ පදිංචිකරුගේ යුතුකම වන්නේය.
- (iv) ගොඩනැගිල්ලේ බිමක හෝ මහලක හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු තෝරා වෙන් කරන දේ අපද්‍රව්‍ය ඒ සඳහා තබා ඇති අදාළ බදුනකට හෝ බහාලුමකට දැමීය යුත්තේය.
- (v) මෙම අනුරු ව්‍යවස්ථාවේ i වැනි උපවගන්තියේ (අ) සහ (ආ) අයිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු ලැබ ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග ඉවත් කිරීම බලයන් එක්රේස් කරන්නෙකුගේ රාජකාරිය වන්නේය. එසේ ඉවත් කරනු නොලැබූ යම් අපද්‍රව්‍යයක් (ඇ) සහ (ඇ) අයිතමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ගය ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට හාරදි යුත්තේය.
10. (i) ප්‍රාදේශීය සහාවේ ප්‍රත්‍රිවාස ඇතුළුම්තිය ලබාගෙන මූවික්කු නිවැසියන්ගේ හාවිතය සඳහා එළෙකම්වරයා විසින් අපද්‍රව්‍ය බදුන් හෝ බහාලුම් නොමිලයේ සැපයීම නිත්‍යානුකූල වේ.
- (ii) සැම මූවික්කු නිවෙසකම හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු මහුගේ/ඇයගේ වාසස්ථානයේ එකතුවන අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තෝරා වෙන් කර ඔහුගේ/ඇයගේ වාසස්ථානයට ආසන්නවම සපයනු ලබන අනුමත බදුන්වලට හෝ බහාලුම්වලට දැමීය යුත්තේය.

- (අ) ආභාර අපද්‍රව්‍ය හා වෙනත් ජෙවත් ජීරණනීය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) ප්‍රතිඵාවනාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුතුකරණීය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය
- (iii) මේ අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (ii) වැනි උපවගන්තියේ (අ) සහ (ආ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග ඉවත් කිරීම සිනිස අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කරන්නෙකුට අවසරදීමට ලේකම්වරයාට බලය ඇත්තේ ය.
- සාජ්‍ය සහ කාර්යාල**
11. (i) සාජ්‍යවක හෝ කාර්යාලයක සැම හිමිකරුවෙක්ම හෝ පදිංචිකරුවෙක්ම එක් එක් සංකිරණයේ එකතුවන අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තෝරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.
- (අ) ආභාර අපද්‍රව්‍ය හා වෙනත් ජෙවත් ජීරණනීය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) ප්‍රතිඵාවනාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුතුකරණීය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) පරිග්‍රය අතුරුමෙන් පසු එකතුවන දුවිලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය
- (ii) තෝරා වෙන්කරනු ලබූ අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කරනු ලබන තුරු වෙන් වශයෙන් බදුන්වලට හෝ බහාලුම්වලට දමා සුදුසු ස්ථානයක ගබඩා කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.
- (iii) සාජ්‍යවක හෝ කාර්යාලයක හිමිකරුට හෝ පදිංචිකරුට මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ (අ) සහ (ආ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු ලැබ ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කරන්නෙකුට භාරදීය හැකිය.
- (iv) මහල් කිහිපයකින් හා මහල් බිම් කිහිපයකින් යුත්ත සාජ්‍ය හෝ කාර්යාල සංකිරණයක හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු ලේකම්වරයා විසින් අනුමත කරන ලද ප්‍රමිතින්ට අනුකූලව එම සාජ්‍යවෙන් හෝ කාර්යාලයෙන් තෝරා වෙන් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කිරීම හෝ තැන්පත් කිරීම සඳහා එක් එක් සාජ්‍යව හෝ කාර්යාලය සඳහා අපද්‍රව්‍ය බදුන් හෝ බහාලුම් අවශ්‍ය සංඛ්‍යාව සැපයිය යුත්තේ ය.
- (v) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iv) වැනි උප වගන්තියේ විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු ලැබ ඇති සාජ්‍යවක හෝ කාර්යාලයක යම් හිමිකරුවෙක් තෝරා වෙන් කරනු ලබූ අපද්‍රව්‍ය වෙන වෙනම බදුන්වලට හෝ බහාලුම්වලට දැමීය යුත්තේ ය. මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ (අ) සහ (ආ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු ලැබ ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කරන්නෙකුට භාරදීමට සැම හිමිකරුවෙකුට සහ පදිංචිකරුවෙකුට අධිකිවාකිකමක් ඇත.
- (vi) බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කරන්නෙකු විසින් එක්ස්ස් නොකරන ලද මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපගන්තියේ විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු ලැබ ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග සහ (ii) වැනි උපවගන්තියේ (අ) සහ (ආ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු ලැබ ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ගයක සහාව විසින් කළින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් සහායිත්වරයාට ගෙවීම මත අදාළ වන පරිදි හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු විසින් ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කරන්නෙකුට භාරදෙනු ලැබිය යුත්තේ ය.
- (vii) අසල්වාකීන්ට හෝ එකි සාජ්‍යවාවේ හෝ කාර්යාලයේ සේවයේ නියුතු කැනැඳුත්තන්ට හෝ යම් සෝඛා හෝ සනිපාරක්ෂක ගැටුවක් ඇති නොවීම සිනිස අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීමත් මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ විශේෂයෙන් නියම කර ඇති අපද්‍රව්‍ය බදුන් හෝ බහාලුම් නඩත්තු කිරීමත් යම් සාජ්‍යවක හෝ කාර්යාලයක සැම හිමිකරුවෙකුගේම වගකීම වන්නේ ය.
- (viii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස

"කාර්යාලය" යන්නට 1954 අංක 19 දරන සාප්පු සහ කාර්යාල සේවා නිපුක්තිකයන් පිළිබඳ පනතේ (129 වැනි අධිකාරය) දී ඇති අර්ථයම ඇතේ.

"පදිංචිකරු" යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ සාප්පුවක හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු හෝ ව්‍යාපාරයක හෝ කාර්යාලයක හාරකරුය.

"සාප්පුව" යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ තොග හෝ සිල්ලර වෙළඳාම සඳහා හාංචි තබා ඇති ස්ථානයක් වන අතර ආහාරපාන අලෙවියට තබා ඇති ස්ථානයක් සහ බාබර සාප්පුවක් හෝ රුපලාවනා සැලෙළ්න් එකක් පවත්වාගෙන යනු ලබන ස්ථානයක් ද රට ඇතුළත් වේ.

හෝටල්

12. (i) යම් හෝටල්කරුවෙක් හෝ මිහු විසින් ලිඛිතව බලය දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තෙක් තම පරිග්‍රයේ එක්රේස්වන අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තොරා වෙන් කළ යුත්තේ ය. තැනැහාත් එසේ කිරීමට සැලැස්වය යුත්තේ ය.

(ආ) ආහාර අපද්‍රව්‍ය සහ වෙනත් ජීරණනීය අපද්‍රව්‍ය

(ඇ) ප්‍රතිඵාවනාකරණීය සහ ප්‍රතිව්‍යුතුකරණීය අපද්‍රව්‍ය

(ඈ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය

(ඉ) පරිග්‍රය අතුරුමෙන් පසු එකතුවන දුව්ලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය

(ii) සැම හෝටල්කරුවෙක්ම හෝ මිහු විසින් ලිඛිතව බලය දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තෙක් තොරා වෙන් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කරනු ලබන තෙක් වෙන් වෙන් වශයෙන් යෝග්‍ය බඳුන්වලට හෝ බහාලුම්වලට දමා සුදුසු ස්ථානයක ගබඩා කළ යුත්තේ ය.

(iii) සැම හෝටල්කරුවෙක් හෝ මිහු විසින් ලිඛිතව බලය දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තෙක් මැස්සන්, මීයන්, කාමීන් හෝ යම් වෙනත් සතෙකු ඇතුළුවීම වළකමීන් සියලුම ආහාර අපද්‍රව්‍ය සහ පෙළව ජීරණනීය අපද්‍රව්‍ය ජීලාස්ටික් හෝ ලේඛ ද්‍රව්‍යකින් සාදන ලද ද සහ පියනක් යොදා නිසි ලෙස ආරක්ෂාකාරී කරන ලද බඳුනක හෝ වෙනත් බහාලුමක ඇසිරිය යුත්තේ ය.

(iv) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උප වගන්තියේ (ආ) සහ (ඇ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙනුට හාරදිය හැකිය.

(v) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iv) වැනි උප වගන්තිය යටතේ භාරදෙනු තොලැබූ එවැනි යම් අපද්‍රව්‍යක් සහ (i) වැනි උපවගන්තියේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග, අපද්‍රව්‍යවල ස්වභාවය සැලැකිල්ලට ගෙන ප්‍රාදේශීය සහාව විසින් කළින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු විසින් ලේකම්ව ගෙවීම මත ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශයේ අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙනුට හාරදිය යුත්තේ ය.

(vi) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අන්තර්ජාලයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස හෝටලය යන්නෙන් නිදන පහසුකම් සහිතව හෝ රැකිතව මූදල් ගෙවීම මත පරිහැළුවනය සඳහා ආහාරපාන හා මද්‍යසාර සපයනු ලබන ස්ථානයක් අදහස් කෙරේ. එයට ආපනගාලාවක්, ආගන්තුක නිවාසයක්, ලැයුම්හලක්, තානායමක්, වත්දනාකරුවන්ගේ විශ්‍රාම ගාලාවක්, බත් කඩයක් හෝ හෝටලයකට සමාන ආකාරයන් ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යනු ලබන යම් වෙනත් පරිග්‍රයක්ද ඇතුළත් වේ.

එළවුල් සහ පළනුරු වෙළදසැල්

13. (i) සැම එළවුල් හෝ පළනුරු වෙළදසැල්කම හිමිකරු හෝ එය හාරව සිටින තැනැත්තා තම පරිග්‍රයේ එක්රේස් වන අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තොරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.

- (අ) මිනිස් පරිභෝජනයට නුසුදුසු එලව්, පළතුරු හෝ වෙනත් යම් අපද්‍රව්‍ය
- (ආ) ප්‍රතිඵාචිතාකරණීය හා ප්‍රතිච්ඡිකරණීය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) පරිග්‍රය අතුරුමෙන් පසු එකතුවන දුවිලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය
- (ii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ (අ) අයිතමයෙහි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග තෙතෙමනය කාඛ්ද තොටන ඒකාස්ටේක් හෝ ලෝෂ් ද්‍රව්‍යකින් සාධන ලද වෙනම බහාලුමක තැබිය යුතු අතර, එය තුළට මැස්සන්, මීයන්, කාමින් හෝ යම් වෙනත් සතුන් ඇතුළුවීම වළකමීන් නිසි ලෙස සුරක්ෂිත කර තැබිය යුත්තේ ය. අනෙකුත් අපද්‍රව්‍ය සුදුසු යම් බලුනකට හෝ වෙනත් බහාලුමකට හෝ දැමිය යුත්තේ ය.
- (iii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ (අ), (ආ) සහ (ඇ) අයිතමයෙහි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්ස්ස් කරන්නේකුට හාරුය හැකිය. එසේ හාරුදෙනු තොලැබු යම් අපද්‍රව්‍යයක් මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උප වගන්තියේ (අ) අයිතමයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග ද සමග ප්‍රාදේශීය සහාව විසින් කළින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ලේකම්වරයාට ගෙවීම මත ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය එක්ස්ස් කරන්නේකුට හාරුය යුත්තේ ය.
- (iv) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අනාර්ථ්‍යක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස එළව්ල හා පළතුරු වෙළඳසැල යන්නේන් අදහස් කරන්නේන් එලව්ල හා පළතුරු ගබඩා කර ඇති හෝ විකිණීමට තබා ඇති ස්ථානයකි.
- මස්, මාඡ්, කුකුඩුමස් හෝ බිත්තර වෙළඳ කුරී**
14. (i) තත් කාර්යය සඳහා ලේකම්වරයා විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ බලපත්‍රයක් ප්‍රකාර එහි සඳහන් ස්ථානයේ දී කිසිම තැනැත්තෙක් ගෝසාතක ආදායනතේ විධිවිධාන යටතේ අවසරලත් සතුන් හෝ පක්ෂීන් හැරුණුවිට වෙනත් කිසිම සතෙකු හෝ පක්ෂීයකු සාතනය තොකළ යුත්තේ ය.
- (ii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තිය යටතේ නිකුත් කරනු ලබන සැම බලපත්‍රයකම සාතනය කරනු ලැබිය හැකි සතාගේ හෝ පක්ෂීයාගේ වර්ගය, සාතකාගාරය ඉදිකරනු ලැබිය යුතු ආකාරය, පිරිසිදු කිරීමට හා මිනිස් පරිභෝජනයට තොගන්නා ලේ, අතුණු බහන් හා වෙනත් කොටස් ඉවත් කිරීමට අදාළ කොන්දේසි සහ ප්‍රාදේශීය සහාව යෝගායයි ක්ලේපනා කරන වෙනත් කොන්දේසි විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුත්තේ ය.
- (iii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තිය යටතේ බලපත්‍රයක් නිකුත් කිරීම සඳහා කළින් කළට ප්‍රාදේශීය සහාව විසින් තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ලේකම්වරයා විසින් අයකරනු ඇති අතර, එම ගාස්තුව බලපත්‍රය නිකුත් කරනු ලබන අවස්ථාවේදී ගෙවිය යුතුවේ.
- (iv) මස්, කුකුඩුමස්, මාඡ්, මාඡ් හෝ බිත්තර අලෙවී කිරීම සඳහා ඇති කුටියක හිමිකරු හෝ එම ව්‍යාපාරය කරගෙන යන අය හෝ ඔවුන්ගේ අපද්‍රව්‍ය පහන දැක්වෙන ආකාරයට තොරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.
- (අ) මිනිස් පරිභෝජනයට නුසුදුසු සත්ව මළකුණු හෝ මළකුණුවල කොටස හෝ බිත්තර
- (ආ) ප්‍රතිඵාචිතාරණීය හා ප්‍රතිච්ඡිකරණීය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) පරිග්‍රය අතුරුමෙන් පසු එකතුවන දුවිලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය
- (v) තොරා වෙන් කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය වෙනම හාජනයක හෝ වෙනත් බහාලුමක තැබිය යුත්තේ ය. මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iv) වැනි උපවගන්තියේ (අ) අයිතමයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග තෙතෙමනය කාඛ්ද තොටන බහාලුමක් ඇතුළත තැබිය යුතු අතර එම බහාලුමට මැස්සන්, මීයන්, කාමින් හෝ වෙනත් සතුන් ඇතුළුවීම වළක්වමීන් එය නිසි ලෙස සුරක්ෂිත කර තැබිය යුත්තේ ය.

- (vi) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iv) වැනි උපවගන්තියේ (අ), (ආ) සහ (ඇ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය විරෝග අවසරලත් අපද්‍රව්‍ය එක්සෑස් කරන්නෙකුට හාරදිය හැකිය. එසේ හාරදෙනු නොලැබූ යම් අපද්‍රව්‍යක් මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iv) වැනි උපවගන්තියේ (ඇ) අධිකමයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ගය ද සමග ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ගෙවීම මත දුර්ගන්ධය පැනිර්යාමට පෙර ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ අපද්‍රව්‍ය එක්සෑස් කරන්නෙකුට හාරදිය යුත්තේ ය.
- (vii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අන්තර්ප්‍රයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස මස්, මාත්, කුකුල් මස් හෝ ඩින්තර වෙළඳකුටිය යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ මෙම දුර්වල අලෙවි කිරීමේ කාර්යය සඳහා ගබඩාකර ඇති හෝ අලෙවිය සඳහා තබා හෝ නිරාවරණය කර නො ඇති ස්ථානයකි.

පදික වෙළඳාම

15. (i) අපද්‍රව්‍ය ජනනය වන්නාවූ ව්‍යාපාරයක් කරගෙන යන පදික වෙළෙන්දෙක් ලේකම්වරයා විසින් අනුමත කරඟා ලබන ප්‍රමිතින්ට අනුකූලව එම අපද්‍රව්‍ය දැනීම සඳහා බදුනක් හෝ බහාලුමක් තබාගත යුත්තේ ය. එවැනි කිසිම අපද්‍රව්‍යයක් පදික වේදිකාවේ, මො මාරුගයේ හෝ පොදු ස්ථානයක නොදැමිය යුත්තේ ය.
- (ii) පදික වෙළෙන්දෙක් වාහනවල හෝ පදිකයින්ගේ ගමනාගමනයට බාධා ඇති වන ආකාරයෙන් බදුනක් හෝ වෙනත් බහාලුමක් නොතැබිය යුත්තේ ය.
- (iii) සැම පදික වෙළෙන්දෙක්ම ඔහුගේ ව්‍යාපාරය හේතුවෙන් ජනනය වන්නාවූ අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තොරු වෙන් කළ යුත්තේ ය.
  - (අ) ආනාර අපද්‍රව්‍ය සහ වෙනත් ජෙවත් ජීර්ණනීය අපද්‍රව්‍ය
  - (ආ) ප්‍රතිඵලිතාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුතිකරණීය අපද්‍රව්‍ය
  - (ඇ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය
- (iv) තොරු වෙන් කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය වෙනම බදුනක් හෝ වෙනත් බහාලුමක් තුළට දැමිය යුත්තේ ය. මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (ii) වැනි උපවගන්තියේ (ආ) අධිකමයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇත්තා වූ කැමින්, මියන් හෝ සතුන් විසින් කා දමනු ලැයි හැක්කාවූ අපද්‍රව්‍ය ආරක්ෂාකාරී බහාලුමක අහාන්තරයෙන් තැබිය යුතු අතර අමතර අපද්‍රව්‍ය දැමිමට අවශ්‍ය වන විට හැර එය වසා තැබිය යුත්තේ ය.
- (v) සැම පදික වෙළෙන්දෙක්ම මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iii) වැනි උපවගන්තියේ (අ) හා (ආ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය විරෝග එක්සෑස් කරන්නෙකුට හෝ මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (iii) වැනි උපවගන්තියේ (ඇ) අධිකමයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය විරෝග එක්සෑස් කරන්නෙකුට දෙනෙනිව හාරදිය යුත්තේ ය. ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යනු නොලබන අවස්ථාවේ අපද්‍රව්‍ය බදුන් හෝ බහාලුම් පදික වේදිකාවක පාර අධිනේ හෝ මො මාරුගයේ නොතැබිය යුත්තේ ය.
- (vi) සැම පදික වෙළෙන්දෙක්ම අපද්‍රව්‍ය බදුන් හෝ බහාලුම් නාගරික අපද්‍රව්‍ය එක්සෑස් කරන්නෙකුට හාරදිමට පෙර ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් කළින් කළට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ගෙවිය යුත්තේ ය.
- (vii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අන්තර්ප්‍රයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස “පදික වෙළෙන්දා” යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ පදික වේදිකාවේ හෝ පාර අධිනේ හාණ්ඩ් විකුණන්නාවූ හෝ සේවාවක් සපයන්නාවූ හෝ තැනැත්තේකි.

කරමාන්තභාල

16. (i) සැම කරමාන්තභාල භිමිකරුවෙන්ම හෝ නිෂ්පාදකයෙන්ම කරමාන්තභාල පරිග්‍රය තුළ ජනනය වන්නාවූ අපද්‍රව්‍ය එක්කාපු කර පහත දැක්වෙන ආකාරයට තොරු වෙන් කළ යුත්තේ ය.
  - (අ) ජෙවත් ජීර්ණනීය අපද්‍රව්‍ය

(අ) ප්‍රතිඵලකාරී සහ ප්‍රතිච්ඡිකරණීය අපද්‍රව්‍ය

(ඇ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය

(ඇ) පරිගුය අතුරුමෙන් පසු එකතුවන දුවිලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය

(ii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ (අ) හා (ආ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නෙකුට හාරදිය හැකිය. එසේ හාරදෙනු නොලැබූ යම් අපද්‍රව්‍යයක් ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශයේ අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නෙකුට හාරදිය යුත්තේය.

(iii) 1980 අංක 17 දරන ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ එම ව්‍යාපාරය සඳහා නිකුත් කරනු ලබන පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයේ දක්වා ඇති කොන්දේසිවලට අනුකූලව උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කළ යුතු වන්නේය.

(iv) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා පද සම්බන්ධය අනුව අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස "කර්මාන්තගාලාව" යන්නට 1942 අංක 45 දරන කර්මාන්තගාලා ආදාළ පනතේ තිබෙන ආරක්ෂය අදාළ වන්නේය.

කැනීම, ඉදිකිරීම සහ කඩා දැමීම

17. (i) යම් විටියක්, පාරක් හෝ පොදු ස්ථානයක් කතින හෝ යම් නිර්මාණයක් ඉදිකරන හෝ කඩාමත් සැම තැනැත්තෙක්ම එමගින් ජනනය වන්නා වූ අපද්‍රව්‍ය සුදුසු ආකාරයකින් එකි පරිගුයන් ඉවත් කරන තෙක් පරිගුය ඇතුළත හෝ ලේකම්වරයා විසින් අනුමත කරනු ලබන ස්ථානයක හෝ ගබඩා කළ යුත්තේය.

(ii) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උප වගන්තියේ සඳහන් වන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රාදේශීය සහාව විසින් කළින් කලට තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ලේකම්වරයාට ගෙවීම මත ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නෙකුට හාරදිය යුත්තේය.

(iii) පද සම්බන්ධය අනුව අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස

"මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ කාර්යයන් සඳහා කැනීම, ඉදිකිරීම හා කඩා දැමීම යන ක්‍රියාවක නියුතු සැම තැනැත්තෙක්" යන්නට සේවා යෝජකයෙකු විසින් එම සේවය සඳහා නියුත්ත කරනු ලැබූ යම් තැනැත්තෙකුද ඇතුළත් වේ.

"අපද්‍රව්‍ය" යන්නට ඉදිකිරීමේදී ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් ජනනය වන්නා වූ පස්, මධ්, දුවිලි හා අපද්‍රව්‍ය සහ යම් ඉදිකිරීමක් කඩා දැමීමේදී ජනනය වන්නා වූ අපද්‍රව්‍ය ඇතුළත් වේ.

18. (i) ගැස්, විදුලිය, ජලය, දුරකථන පහසුකම් හෝ වෙනත් පොදු පහසුකම් සැපයීම සඳහා යම් විටියක්, පාරක් හෝ පොදු ස්ථානයක් කතින යම් තැනැත්තෙක් ලේකම්වරයාගෙන් ලිඛිතව පූර්ව අනුමැතිය ලබාගත යුත්තේය.

(ii) ඉහත (i) වැනි උපවගන්තිය යටතේ අනුමැතිය දීමට පෙර ලේකම්වරයා විසින් අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම සඳහා ඉල්ලුම්කරු විසින් යොදා ඇති වැඩිහිටිවල, යෝජිත කාර්යය නිමවීමෙන් පසු පාරේ හෝ පොදු ස්ථානයක තාවකාලිකව තැබීමට සිද්ධිය හැකි අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය සහ ඉල්ලුම්කරු එකි අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම අතපසු කරයි නම් එය ඉවත් කිරීමට අවශ්‍ය වන පිරිවැය ද සැලකිල්ලට ගත යුත්තේය. අනුමැතිය ලබාදීමට පෙර ඉල්ලුම්කරු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය සමාන වූ මුදලක් තැන්පත්‍රවක් වශයෙන් ගෙවීම අවශ්‍ය වන්නේය.

(iii) යම් තැනැත්තෙකු අපද්‍රව්‍ය මුළු ප්‍රමාණයම හෝ එයින් කොටසක් හෝ ඉවත් කිරීමට අපොහොසත් වේනම හෝ ඉවත් කිරීම අතපසු කරයි නම් ලේකම්වරයා විසින් තීරණය කරනු ලබන ආකාරයට එකි අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය ඉවත් කරනු ලැබිය යුතු අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දැරීමට සිදුවන වියදුම් (ii) වැනි උප වගන්තිය යටතේ තැන්පත් කරනු ලබන මුදලවලට හිලවී කරනු ලැබේ.

ආරෝග්‍යභාලා

19. (1) ආරෝග්‍යභාලාවක හිමිකරු පරිග්‍රය කුළ ජනනය වන්නා වූ අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තෝරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.
- (අ) ආභාර අපද්‍රව්‍ය සහ වෙනත් ජේවල ජීරණනීය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) ප්‍රතිභාවතාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුතුකරණීය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) මෙම උප වගක්තියේ (ඇ) අධිකමයේ සඳහන් අපද්‍රව්‍ය වර්ගය හැර වෙනත් අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය
- (ඉ) පරිග්‍රය අතුරුමෙන් පසු එකතුවන දුවිලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය
- (ii) (i) වැනි උපවගන්ති යටතේ (අ) සහ (ඇ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග වෙනම බහාලුම්වල තැන්පත් කර ඒවා ඉවත් කරනු ලබන තෙක් යෝගා ස්ථානයක ගබඩා කළ යුත්තේ ය. (i) වැනි උපවගන්ති යටතේ (ඇ) සහ (ඇ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග ඒ සඳහාම විශේෂයෙන් සාදන ලද බදුනක හෝ බහාලුමක තැන්පත් කළ යුතු අතර ඒ සඳහා වෙන් කරනු ලැබූ ස්ථානයක තැබෙය යුත්තේ ය. 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිභාරික පනත යටතේ එම ආරෝග්‍යභාලාවලට තික්ත් කරනු ලැබූ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයේ දක්වා ඇති කොන්දේසිවලට අනුකූලව එම අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කළ යුත්තේ ය.
- (iii) (i) වැනි උපවගන්තියේ (අ) හා (ඇ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රේස් කරන්නෙකුට හෝ ප්‍රාදේශීය සහාව විසින් කළේ තීරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ගෙවීම මත ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය එක්රේස් කරන්නෙකුට හාරදිය යුත්තේ ය.
- (iv) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ පද සම්බන්ධය අනුව අන්තර්ජාලයක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස :
- “ආරෝග්‍යභාලාව” යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ යම් රෝගකින් හෝ දුබලනාවයකින් පෙළෙන තැනැත්තන් හෝ සැතුන් පිළිගැනීම ඔවුන්ට සාත්ත්ව කිරීම සහ ප්‍රතිකාර කිරීම සඳහා යොදා ගනු ලබන හෝ යොදා ගැනීමට අපේක්ෂා කරනු ලබන යම් පරිග්‍රයක් (කුමන ආකාරයෙන් විසින් කරනු ලැබූව ද) වන අතර සාත්ත්ව නිවාසයක්, සායනයක්, වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථානයක් මාතා නිවාසයක් සහ සත්ත්ව රෝහලක්/සත්ත්ව සායන ජ්‍යෙ ඇතුළත් වේ.
- “උපද්‍රවකාරී ආරක්ෂණ අපද්‍රව්‍ය” යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ සායනීක අපද්‍රව්‍ය, ගරීර කොටස්, වැදුමස්, ආසාදනය වන සුළු හා අතිශයින්ම ආසාදනය වන සුළු අපද්‍රව්‍ය හා උල් කටයු.
- වෙනත් පරිග්‍රයන්
20. (i) අංක 8 සිට 19 දක්වා වන අතුරු ව්‍යවස්ථාවන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර නොමැති ව්‍යපාරයක් කරගෙන යන යම් තැනැත්තන් හෝ මහජනතාවගේ සහභාගිත්වය ඇතිව පොදු, ආගමික, සමාජයීය, සංස්කෘතික හෝ අධ්‍යාපනික ත්‍රියාකාරකමක් සංවිධානය කරන හා ත්‍රියාකාරකමක් එකී ත්‍රියාකාරකම නිසා හෝ එවැනි ආයතනයක් පවත්වාගෙන යාම නිසා ජනනය වන අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන ආකාරයට තෝරා වෙන් කළ යුත්තේ ය.
- (අ) ආභාර අපද්‍රව්‍ය සහ වෙනත් ජේවල ජීරණනීය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) ප්‍රතිභාවතාකරණීය හා ප්‍රතිව්‍යුතුකරණීය අපද්‍රව්‍ය
- (ඇ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය
- (ඉ) පරිග්‍රය ඇතුළුමෙන් පසු එකතුවන දුවිලි හා වෙනත් වියලි අපද්‍රව්‍ය
- (ii) (i) වැනි උපවගන්තියේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති යම් ත්‍රියාකාරකමක් සංවිධානය කරන කෙනෙක් එම ත්‍රියාකාරකම නිසා ජනනය වන්නා ඇපද්‍රව්‍ය එක් කිරීමට විශේෂ වැඩිපිළිවෙළක් යෙදීමට හැකිවනු පිළිස ඒ ගැන කළේයා ප්‍රාදේශීය සහාවට දැනුම්දිය යුත්තේ ය.

- (iii) තෝරා වෙන් කරනු ලැබූ අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කරගනු ලබන තෙක් වෙනම බහාලුම්වල අසුරා පුදුසු ස්ථානයක ගබඩා කළ යුත්තේ ය.
- (iv) මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ (i) වැනි උපවගන්තියේ (අ) හා (ආ) අධිකමයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ග බලයලත් අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නේකුට හෝ (ii) වැනි උපවගන්තියේ (ඇ) අධිකමයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය වර්ගය ද සමඟ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් කළේ තිරණය කරනු ලබන පරිදි ගාස්තුවක් ගෙවීම මත ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය අපද්‍රව්‍ය එක්රස් කරන්නේකුට හාරදිය යුත්තේ ය.

විටී හා පොදු ස්ථාන

21. (i) ලේකම්වරයා විසින් සභාපතිවරයා සමග සාකච්ඡා කර සභාවේ අනුමැතියට යටත්ව පහත දැක්වෙන කාර්යයන් සැලසුම් කිරීමට, පාලනය කිරීමට සහ පරිපාලනය කිරීමට පියවර ගත් යුත්තේ ය.
  - (ආ) ප්‍රාදේශීය සභා ප්‍රදේශය තුළ පිහිටි වීටි, පොදු ස්ථාන, මංමාවත්, පොදු කාණු, ජල මාර්ග සහ පොදු වෙළඳපාලවල් පිරිසිදු හා සනීපාරක්ෂක තත්ත්වයෙන් පවත්වා ගැනීම.
  - (ඇ) විටී හා මාර්ග දෙපස සහ පොදු ස්ථානයන්හි ප්‍රමාණවත් බක්කි සංඛ්‍යාවක් සපයා සවිකිරීම හා නඩත්තු කිරීම.
  - (ඇ) උත්සවවලදී, විශේෂ සිදුවීම් අවස්ථාවලදී හෝ සභාව විසින් තිරණය කරනු ලබන සිදුවීම් අවස්ථාවලදී සභාවෙන් තිරණයක් කරන විටකදී හෝ එකි උත්සව හෝ විශේෂ සිදුවීම් අවස්ථා සංවිධායකවරුන්ගේ ඉල්ලීමක් මත හෝ පොදු ස්ථානයන්හි හාවිතය සඳහා ජ්‍යෙම අපද්‍රව්‍ය බක්කි සැපයීම.
  - (ඇ) තෙව්වාසික ප්‍රදේශයන්හි සවිකර ඇති පොදු අපද්‍රව්‍ය බක්කි හෝ බහාලුම් සනීපාරක්ෂක තත්ත්වයෙන් පවත්වාගැනීම සහ ඒ ආසන්නයේ පදිංචි වැසියන්ට එය පිඩාවක් වීමට පෙර එම බක්කිවල හා බහාලුම්වල තැන්පත් කර ඇති අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම.
  - (ඉ) පූර්වාගම් වගන්තිවල විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව ලැබුණු යම් පැමිණිල්ලක් විමර්ශනය කිරීම හා අප්‍රමාදව ඒ ගැන ක්‍රියා කිරීම.
- (ii) සභාව විසින් විශේෂයෙන්ම කුණු රෝඩු සඳහා සපයනු ලබන යම් බක්කියක තෙතමනය වාණිජමය, ආයතනික, කාර්මික හෝ වෙනත් අපද්‍රව්‍ය තැන්පත් කිරීම කිසිම තැනැත්තෙක් නොකළ යුත්තේ ය.

ප්‍රාදේශීය සභාවේ යුතුකම්

22. (i) ලේකම්වරයා විසින් සභාපතිවරයා සමග සාකච්ඡා කර සභාවේ අනුමැතියට යටත්ව පහත දැක්වෙන කාර්යයන් සැලසුම් කිරීම, අධික්ෂණය කිරීම, පාලනය කිරීම සහ පරිපාලනය කළ හැක්කේ ය :
  - (ආ) අපද්‍රව්‍ය අඩු කිරීමට, ප්‍රතිඵාවනියට හා ප්‍රතිව්‍යුතුකරණයට ජනතාව දෙරුමත් කිරීම.
  - (ඇ) අපද්‍රව්‍ය තොරා වෙන් කිරීම, එක්රස් කිරීම, ගබඩා කිරීම, මූදාහැරීම හා බැහැරීම සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩි සටහන් පැවැත්වීම හෝ මාධ්‍ය මගින් ප්‍රවාරණය කිරීම.
  - (ඇ) ප්‍රතිඵාවනිකරන හා ප්‍රතිව්‍යුතුකරණ කටයුතුවල නිශ්චිත ප්‍රදේශීය සැපයීම් පැහැදුකම් සැපයීම
  - (ඇ) අපද්‍රව්‍ය මූදාහැරීමේ කුම පිළිබඳ වෙනත් ආකෘති නියාමනය කිරීම.
  - (ඊ) ප්‍රාදේශීය සභා බලපුද්ගලයේ එක් එක් ප්‍රදේශයන්හි එක් එක් අපද්‍රව්‍ය වර්ග සඳහා සභාව විසින් තිරණය කරනු ලබන පරිදි අපද්‍රව්‍ය එක්කාසු කරන දිනයන්, වේලාවන්, ක්‍රමවේදයන් හා ගාස්තු සඳහන් කරමින්

